

Memòria i informe de gestió 2016

Consorci de Serveis Socials de Barcelona

1. Presentació	3
1.1. Missió	4
1.2. El Consell de Govern	5
1.3. Les actuacions del Consell de Govern i la Comissió Mixta	6
2. Els serveis del Consorci	9
2.1. El servei d'atenció a la infància i l'adolescència en risc i desemparada	10
2.2. La tramitació de documentació d'infants i joves tutelats i tutelades	23
2.3. El servei d'atenció a les persones amb discapacitat	28
2.4. El servei d'atenció a les dones que han patit violència masclista	35
2.5. El servei d'atenció a les persones en situació de dependència	40
2.6. El servei d'atenció a les persones amb drogodependències	47

1. Presentació

La Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, crea a l'article 61, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona i el defineix com un ens associatiu entre la Generalitat de Catalunya (60%) i l'Ajuntament de Barcelona (40%).

El Consorci de Serveis Socials té personalitat jurídica pròpia i independent de les administracions consorciades, així com capacitat de ser titular de drets i obligacions dins els límits establerts per l'ordenament jurídic. Es regeix per uns estatuts propis i per l'esmentada Carta Municipal.

L'òrgan de govern superior del Consorci és el seu Consell de Govern. Està presidit per l'Honorable Consellera del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i vicepresidit per la Il·lustríssima segona Tinenta d'Alcaldia de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

1.1. Missió

El Consorci consolida, completa i desenvolupa una xarxa de serveis socials universal i de qualitat per la ciutadania de Barcelona mitjançant la planificació estratègica i la gestió dels serveis socials especialitzats per tal de garantir, molt especialment, la cobertura de les necessitats socials dels col·lectius amb més risc d'exclusió.

De manera destacada, el Consorci programa, presta i gestiona els serveis socials d'atenció especialitzada d'abast superior, que impliquen funcions de valoració, diagnòstic, tractament, suport o rehabilitació.

El Consorci també pot, si s'escau:

- Elaborar la planificació general en matèria de serveis socials a l'àmbit del municipi de Barcelona, l'aprovació de la qual correspon al Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya;
- Proposar al Govern de la Generalitat la reglamentació de les entitats, els serveis i els establiments, públics i privats, que prestin serveis socials en el municipi de Barcelona; organitzar la informació a la ciutadania i proporcionar el suport informatiu, d'avaluació i estadístic a les tasques ordenadores i planificadores dels serveis socials;
- Emetre informe pel que fa a les sol·licituds relatives a l'atorgament de subvencions i convenis formulats per la Generalitat de Catalunya o l'Ajuntament de Barcelona amb l'Estat o altres entitats públiques o privades que afectin el municipi Barcelona, en l'àmbit funcional del Consorci.

Igualment, d'acord amb els seus Estatuts, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona pot exercir, també, les competències o encàrrecs que li deleguin les dues administracions consorciades.

1.2. El Consell de Govern

D'acord amb l'article 10 del decret 113/2006 de 25 d'abril de constitució del Consorci, és part de l'estructura del mateix, el Consell de Govern, com a òrgan superior del consorci. Es compon de la persona titular de la Presidència, la persona titular de la Vicepresidència, 5 membres en representació de la Generalitat de Catalunya i 3 membres en representació de l'Ajuntament de Barcelona, nomenats lliurement per les administracions consorciades.

Presidència

Hble. Sra. Dolors Bassa i Coll

Consellera de treball, Afers Socials i famílies

Vicepresidència

Ima. Sra. Laia Ortiz Castellví

Segona tinenta d'alcaldia de Drets Socials

Vocals

Josep Ginesta i Vicente

Secretari General del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Sr. Francesc Iglesias i Riumalló

Secretari d'afers socials i famílies

Sr. Oriol Amorós i March

Secretari d'Igualtat, Migracions i ciutadania

Joan Ramon Ruiz i Nogueras

Director General de Protecció Social

Ricard Calvo i Pla

Director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Ima. Laura Pérez Castaño

Regidora de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI

Sr. Ricard Fernández Ontiveros

Gerent de l'àrea de Drets Socials

Sr. Jordi Sánchez Masip

Gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials i director d'Acció Social

Amb veu i sense vot

Sra. Maria Eva Beas Cruz

Secretària del Consell de Govern

Sr. Josep Pera Colomé

Gerent del Consorci de Serveis Socials de Barcelona

1.3. Les actuacions del Consell de Govern i la Comissió Mixta

---

En les sessions del Consell de Govern s'aproven els pressupostos previstos per a cada exercici, les liquidacions pressupostàries, els comptes anuals i s'encomanen al Consorci tasques concretes del seu àmbit competencial.

En aquestes sessions també es fa el seguiment de les principals tasques encomanades al Consorci: la gestió dels centres i serveis especialitzats traspassats en els àmbits de l'atenció a la infància i a l'adolescència en risc; de les dones que han patit violència masclista; de l'atenció a les persones amb discapacitat; de l'atenció a persones amb drogodependències, així com les tasques de coordinació i suport al desplegament de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència (LAPAD) a la ciutat de Barcelona.

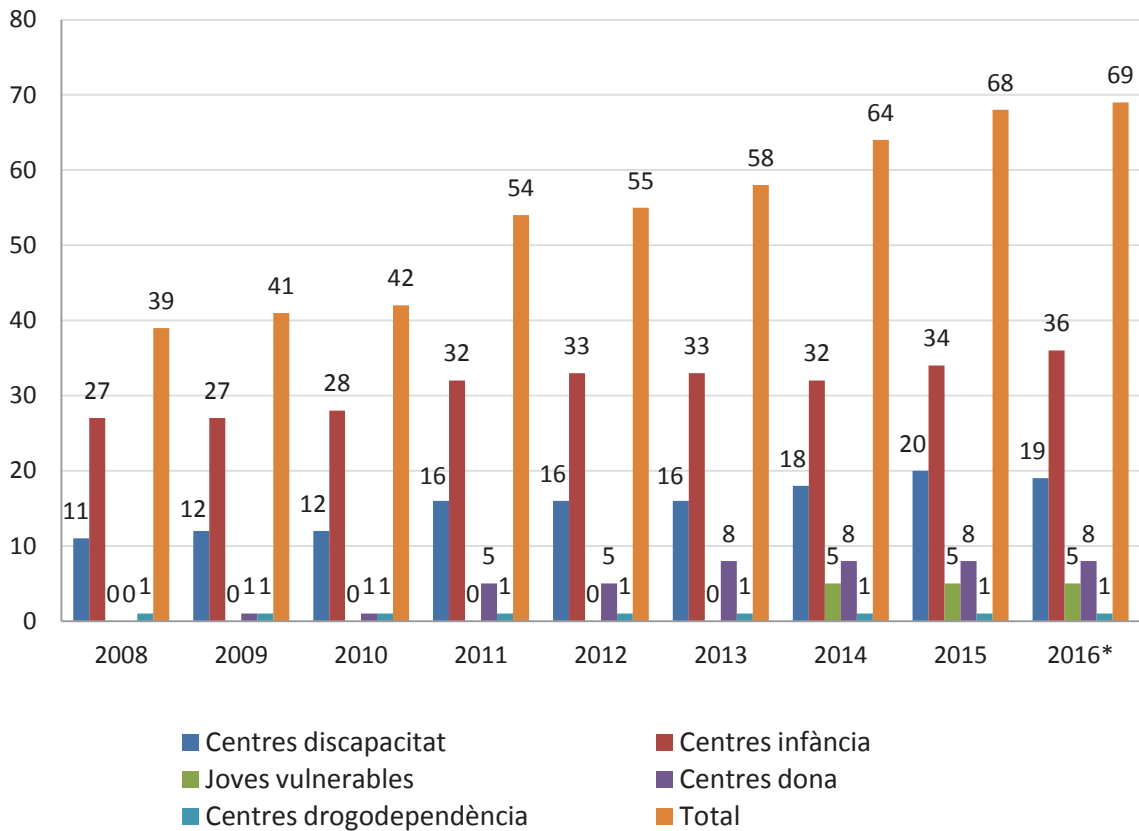
El Consorci també compta amb la Comissió Mixta, integrada per membres d'ambdues administracions consorciades. Es tracta d'una comissió que es reuneix per avaluar i acordar els traspassos al Consorci, que posteriorment valida el Consell de Govern.

L'any 2016 es va executar el traspàs del servei residencial Estació del Mar per a persones amb discapacitat, després d'haver estat proposats per la Comissió Mixta i acordats pel Consell de Govern.

També el 2016, en la sessió del 7 de desembre, el Consell de Govern va donar el vistiplau al projecte del "Model integral d'atenció a la infància, l'adolescència i les seves famílies a Barcelona" elaborat per representants del Consorci i de les dues administracions consorciades. En aquella mateixa sessió es va encarregar al Consorci l'elaboració d'una proposta tècnica i econòmica prèvia al desenvolupament i implementació del projecte.

En l'àmbit de la Dependència, l'any 2016 es va aprovar i iniciar el pla de suport per a l'elaboració dels PIA de l'Ajuntament de Barcelona.

Evolució dels centres traspassats (2008-2016)

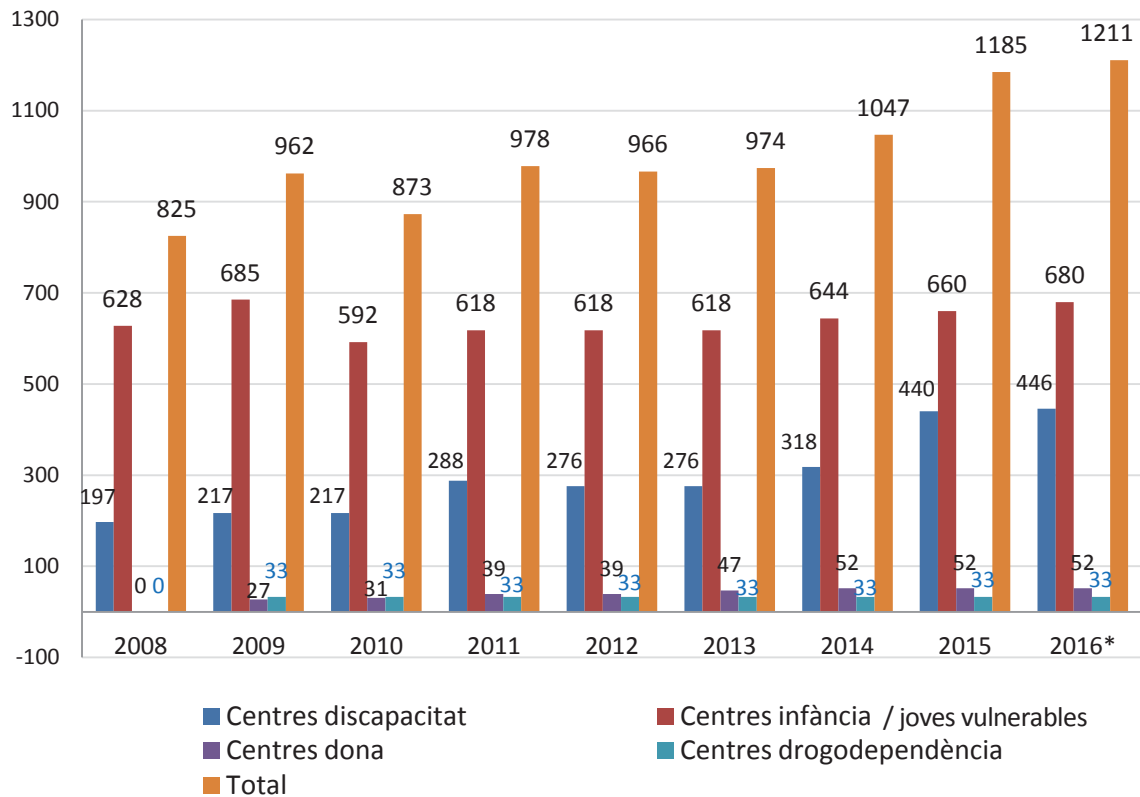
Com mostra al gràfic anterior, entre 2015 i 2016 s'incrementa en un el nombre total de centres traspassats al CSSBcn (de 68 a 69). Aquest correspon al servei residencial Estació del Mar de l'àmbit de l'atenció a les persones amb discapacitat.

No obstant, en el gràfic també s'observa que el nombre de centres d'aquest àmbit disminueix de 20 a 19 enlloc d'augmentar arran del traspàs. Això és conseqüència d'un canvi de criteri en aquesta memòria en la comptabilització de centres (i també de places).

*Fins l'any 2015, dos dels centres residencials per a infants i adolescents amb discapacitat als quals el Consorci fa seguiment de la seva gestió, es considerava que s'havien de reflectir dins del servei d'atenció a les persones amb discapacitat. A partir de 2016, però, aquests dos centres han passat a comptabilitzar-se dins de l'àmbit de l'atenció a la infància i l'adolescència.

És per això que en aquesta àrea veiem com la xifra de centres traspassats augmenta de 34 a 36 a pesar de no haver rebut cap traspàs durant l'any 2016.

Evolució de les places traspassades (2008-2016)

L'increment de places totals entre 2015 i 2016 és de 26, que coincideix amb el nombre de places ofertes al nou recurs que va començar a gestionar el Consorci de Serveis Socials de Barcelona l'any 2016.

*Igual que en el gràfic anterior, les places dels centres residencials per a infants i adolescents amb discapacitat s'han comptabilitzat dins de l'àrea d'infància i adolescència per primer cop; la memòria de 2015 va incloure les places d'aquests centres dins de l'àmbit d'atenció a les persones amb discapacitat.

2. Els serveis del Consorci

El Consorci de Serveis Socials de Barcelona atén els següents àmbits de gestió de serveis especialitzats:

1. Atenció a la infància i adolescència en risc i desemparada
2. Atenció a les persones amb discapacitat
3. Atenció a les dones que han patit violència masclista
4. Atenció a les persones en situació de dependència
5. Atenció a les persones amb drogodependència

Organitzativament, a cadascun d'aquests àmbits els correspon un Servei específic del Consorci, excepte en el cas d'infància i dona que depenen del mateix equip.

D'altra banda, des del Consorci també es duu a terme la tramitació de documentació d'infants i joves tutelats i tutelades, que s'inclou en aquesta memòria com un servei més. A nivell organitzatiu, aquesta tasca la realitzen els i les professionals de l'assessoria jurídica.

El Consorci, a més, compta amb els següents serveis que donen suport als àmbits especialitzats abans esmentats:

- Administració general
- Gestió econòmica
- Recursos humans
- Serveis jurídics

2.1. El servei d'atenció a la infància i l'adolescència en risc i desemparrada

---

En l'àmbit de la infància i l'adolescència, el Consorci de Serveis Socials té la funció de gestionar, supervisar, coordinar i fer el seguiment dels recursos residencials (de gestió pròpia, delegada i col·laboradora) per a infants i adolescents tutelats o tutelades per la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència: Centres Residencials d'Acció Educativa, Centres d'Acollida, Cases d'Infants i Pisos per a joves vulnerables.

A banda d'aquest encàrrec, el Consorci també impulsa diversos programes (*Jo torno a casa* i *Inhalants*) i participa en espais de col·laboració amb altres institucions o recursos (Servei d'Orientació sobre Drogues i Centre d'Atenció i Seguiment a les drogodependències, educadors de carrer, Oficina d'Atenció dels Mossos d'esquadra, Servei de Mediació i Assessorament Tècnic de Justícia Juvenil i l'equip de Medi Obert de Justícia Juvenil) amb l'objectiu de complementar els serveis ja existents i contribuir a millorar la qualitat de l'atenció dels infants i dels adolescents.

Un dels objectius de l'encàrrec que desenvolupa pel Consorci en l'àmbit de la infància i l'adolescència és intentar aportar valor afegit als centres i als infants i adolescents objecte de la intervenció. Es tracta de fomentar actuacions de promoció del lleure, renovació d'espais, col·laboració en programes d'educació i salut, participació en circuits, xarxes i espais de coordinació, tant a nivell institucional com amb el conjunt de serveis que treballen o incideixen en l'àmbit de la infància o l'adolescència a la ciutat.

Aquestes actuacions també comprenen la promoció de projectes complementaris o de tall innovador en l'activitat habitual dels centres amb l'objectiu de facilitar nous recursos que complementin els ja existents i que ajudin a millorar la qualitat de l'atenció dels infants i dels adolescents, com és el cas del projecte Jo Torno a Casa.

Durant 2016 el Consorci ha gestionat o controlat la gestió de:

- 33 centres per a infants i adolescents tutelats a la ciutat:
  - o 27 Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE)
  - o 6 Centres d'Acollida (CA)
- 3 cases d'infants (CI)
- 5 pisos per a joves vulnerables

2.1.1. Població atesa

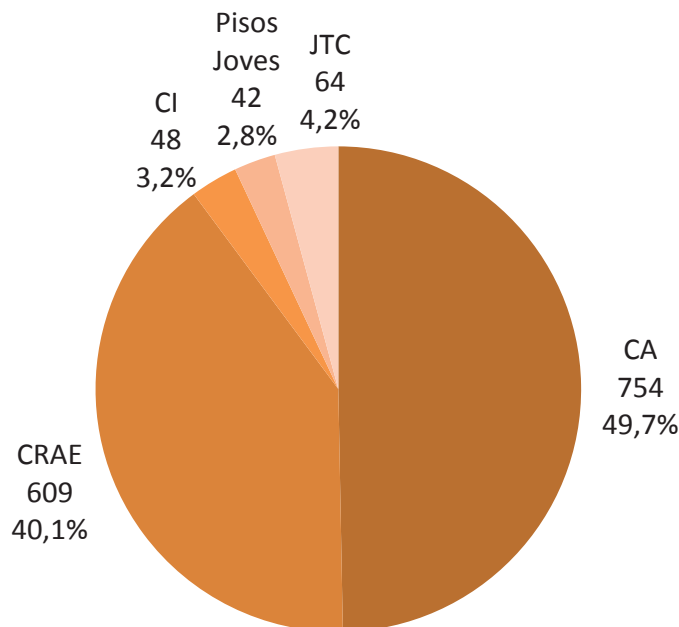

Durant l'any 2016 es van atendre un total de 1.475 infants i adolescents i 42 joves en els recursos i programes del Consorci en l'àmbit de la infància i l'adolescència en risc, la majoria dels quals va ser en recursos residencials i 64 en el marc del programa Jo

Torno a casa el qual pretén fomentar la bona reincorporació al nucli familiar després d’haver estat vivint en un recurs residencial.

INFANTS, ADOLESCENTS I JOVES ATEOS/ES (2012-2016)					
Recurs o Projecte	2012	2013	2014	2015	2016
CRAE i CA	1.198	1.145	1.263	1.352	1.363
Cases d’Infants	44	56	58	55	48
Pisos Joves vulnerables	67	43	37	41	42
Jo Torno a Casa (JTC)	83	70	60	57	64
Total	1.392	1.314	1.418	1.505	1.517

Infants, adolescents i joves atesos/es als serveis del Consorci (2016)

Gairebé el 90% dels usuaris i usuàries dels serveis del CSSBcn van ser atesos als Centres d’Acollida o als Centres residencials d’acció socioeducativa, que també són els que ofereixen un nombre major de places.

SERVEIS RESIDENCIALS DE L'ÀMBIT D'INFÀNCIA, ADOLESCÈNCIA I JOVENTUT						
TIPUS DE SERVEI	SERVEI RESIDENCIAL		PLACES		ATEOS/ES	
	N	%	N	%	N	%
CENTRES D'ACOLLIDA	6	14,6	166	24,4	754	51,9
CRAE	27	65,9	454	66,8	609	41,9
CASES D'INFANTS	3	7,3	30	4,4	48	3,3
Total infància i adolescència	36		650		1.411	
PISOS JOVES	5	12,2	30	4,4	42	2,9
Total	36	100	680	100	1.453	100

2.1.2. Gestió i seguiment de centres

La supervisió dels centres residencials consisteix en:

- Vetllar per la qualitat del recurs. En aquest sentit, el Consorci parteix dels principis dels estàndards de qualitat en l'acolliment residencial, recollits en l'informe EQUAR (2012)¹ per tal de millorar l'atenció i cura dels infants i adolescents sota tutela. També es vetlla per les bones pràctiques als centres.
- Seguiment del Programa Marc de Centres
- Acompanyar en la gestió dels equipaments
- Assessorar en la intervenció educativa
- Dirigir i assumir el procés de revisió i validació de la documentació tècnica corresponent.

El Consorci també ha de proporcionar eines i formació útil per a l'acció educativa als equips dels centres, garantint una correcta ràtio de professionals així com la seva titulació.

SERVEIS RESIDENCIALS D'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA				
CENTRES	Tipus de gestió	Edat	Gènere²	Places
CENTRES D'ACOLLIMENT (CA)				
CA GAUDÍ	Col·laborador	12 a 18	M	28
CA MAS PINS	Delegada	12 a 18	M	30
CA CAUI JOSEP PALLACH	Col·laborador	0 a 12	MX	26
CA TALAIA	Delegada	13 a 18	F	30
CA CODA I	Col·laborador	12 a 18	M	25
CA ELS LLIMONERS	Propi	0 a 12	MX	27
TOTAL CA				166
CENTRES RESIDENCIALS D'ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA (CRAE)				
CASA MILÀ	Col·laborador	12 a 18	MX	14
CRAE MARAGALL	Col·laborador	16 a 18	M	25
RESIDÈNCIA KAIRÓS	Col·laborador	14 a 18	F	20
LA LLAR - SUARA	Col·laborador	16 a 18	F	10
LA LLAR COLLSEOLA	Col·laborador	4 a 15	MX	20
RESIDÈNCIA MINERVA	Col·laborador	4 a 18	MX	24
SANTS MEDIR	Col·laborador	4 a 16	MX	17
CASAS DE FAMÍLIA NAZARET	Col·laborador	4 a 16	F	29
CASA DE FAMÍLIA TRAFALGAR	Col·laborador	4 a 16	MX	6
CASA SOLAZ INFANTIL	Col·laborador	2 a 14	MX	16
LES PALMERES	Col·laborador	3 a 18	MX	12
LLAR CLAUDINA	Col·laborador	4 a 16	MX	6
LLAR SANT JOSEP MUNTANYA	Delegada	3 a 18	MX	57
LLAR TURÓ BLAU	Col·laborador	3 a 12	MX	10

¹ Informe Estándares de calidad en acogimiento residencial. EQUAR (2012). Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad.

² M: gènere masculí. F: gènere femení. MX: mixte

MARIA REINA	Col·laborador	3 a 12	MX	24
OBRA NTRA. SRA. DE FÀTIMA	Col·laborador	0 a 5	MX	30
DOLORS ALEU	Col·laborador	15 a 18	F	10
LA SALLE	Col·laborador	4 a 16	MX	8
RESIDÈNCIA VILAPICINA	Col·laborador	6 a 18	MX	14
CENTRES ASPASIM ³	Col·laborador	> 12	MX	32
URRUTIA	Delegada	3 a 18	MX	12
JOAN TORRAS	Col·laborador	12 a 18	M	20
TONI JULIÀ	Propi	3 a 18	MX	16
COMUNITAT INFANTIL DE SANT ANDREU	Propi	6 a 18	MX	22
TOTAL CRAE				454
CASES D'INFANTS (CI)				
CASA D'INFANTS CARMEN AYMERICH	Col·laborador	3 a 18	MX	14
CASA D'INFANTS PAOLO FREIRE	Col·laborador	3 a 18	MX	8
CASA D'INFANTS ALEXANDRE GALÍ	Col·laborador	3 a 18	MX	8
TOTAL CI				30
TOTAL PLACES INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA				650

A. Supervisió general de la gestió de CRAE i CA

Durant l'any 2016 el CSSBcn ha supervisat la gestió de 33 centres de protecció per a infants i adolescents tutelats per la DGAIA a la ciutat de Barcelona; concretament, 27 CRAE i 6 CA.

El treball de control, seguiment i suport que s'ha realitzat amb els centres ha consistit en:

- L'acompanyament en la gestió dels equipaments.
- Vetllar per uns estàndards de qualitat del recurs i de la intervenció.
- Assessorar en el procés de revisió de la documentació tècnica troncal dels centres i validar posteriorment aquesta documentació.
- Garantir una correcta ràtio i titulació de l'equip de professionals.
- Proporcionar als equips dels centres eines i formació útil per al desenvolupament de la seva tasca.

El seguiment dels diferents centres ha implicat un treball conjunt amb les seves direccions, donant suport tant en la identificació de les seves necessitats com en la posterior intervenció per tal de satisfer-les. Tot plegat ha requerit una comunicació continuada bé de forma presencial, a través del correu electrònic o telefònicament. La metodologia de treball ha estat en tot moment molt flexible, adaptant-se a la realitat i les necessitats dels centres, i presentant-se com un acompanyament i un suport a les direccions en la gestió del recurs, l'atenció als i les infants i adolescents i el lideratge de l'equip de professionals.

³ Hi ha 4 centres ASPASIM per a infants i adolescents amb discapacitat: Llar la Puça, Llar la Xinxeta, Llar la Baldufa i Llar el Nino

INFANTS I ADOLESCENTS ATEOSOS/S ALS CENTRES DE PROTECCIÓ				
2012	2013	2014	2015	2016
1.198 Infants / adolescents	1.145 Infants / adolescents	1.263 Infants / adolescents	1.352 Infants / adolescents	1.363 Infants / adolescents

B. Suport i acompanyament tècnic

Documentació tècnica

Un dels aspectes fonamentals amb el treball que s'ha realitzat als centres és la supervisió de la documentació tècnica. Aquest ha estat un aspecte bàsic, ja que ha facilitat el fet d'unificar els criteris de qualitat en l'atenció, així com fer un seguiment més sistemàtic de les pràctiques educatives dels diferents centres.

Durant el 2016 s'ha realitzat devolutiva de la memòria 2015 i programació 2016 a tots els recursos i serveis i s'ha continuat revisant i fent devolutiva de les programacions específiques de períodes de vacances de Nadal, Setmana Santa i estiu.

D'altra banda, s'ha treballat la documentació tècnica dels diversos centres d'infància i adolescència del Consorci. S'han revisat, i validat en alguns casos, projectes educatius, reglaments de règim intern i normativa bàsica de convivència en els recursos d'infància i adolescència que es mostren a continuació.

2016	Projecte educatiu de Centre (PEC)	Reglament de Règim Intern (RRI)	Normativa bàsica de convivència
En revisió	Tots els centres	Natzaret, CAUI, Talaia, Gaudí, La Llar, Llar Collserola, Dolors Aleu, Vilapiscina	Casa Solaz, Llar Collserola, Palmeres, CAUI, Dolors Aleu, la Llar, Minerva, Pisos Maragall, Sant Andreu, Vilapiscina
Treballat i validat	Joan Torras i Urrutia	Kairós, Sants Medir, Sant Josep de la Muntanya, Minerva	Sants Medir, Casa Milà, Els Ilimoners, Toni Julià, CODA, Mas Pins

Equips professionals

En relació a l'acompanyament dels equips professionals, cal assenyalar que en el cas dels centres propis, lògicament, el seguiment de les qüestions referides al personal s'ha realitzat de manera més intensa.

Es manté la supervisió dels equips professionals en els centres propis (CA Llimoners, CRAE Sant Andreu i CRAE Toni Julià), amb l'objectiu de millorar l'efectivitat dels equips de professionals i prevenir els riscos psicosocials associats a la pràctica professional.

A més, s'ha continuat donant suport als centres pel que fa a la revisió de les diferents eines metodològiques amb la finalitat que aquestes s'erigeixin com a útils i pertinents.

Formació

Del 2016, també cal destacar una aposta més intensa per la formació, destacant-ne les següents:

- Un curs sobre ètica aplicada als centres d'infància i adolescència on participaren professionals dels centres propis del Consorci i dels centres gestionats per les entitats Ciutat i Valors i EDUVIC.
- Un curs sobre pautes culturals per a la intervenció socioeducativa amb els joves estrangers que resideixen en centres de protecció a la infància i l'adolescència, on es van proporcionar eines i recursos contextualitzats pels i les professionals dels serveis socio-sanitaris, que permetin i ajudin a millorar la qualitat de la intervenció amb els joves estrangers. Els ponents van ser el director del centre d'Acolliment *Mas Pins*, la psicòloga del centre d'Acolliment *Gaudí* i educadors de carrer de l'Ajuntament de Barcelona.
- Jornada *swagger*: acció formativa d'un dia per als centres impartida per educadors/es de carrer de l'Ajuntament de Barcelona especialistes en bandes.

C. Incidències

Al llarg del 2016, el seguiment i l'abordatge de les incidències dels centres tant internes com respecte l'entorn s'han mantingut per part del Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Pel que fa a les incidències internes, cal dir que s'han obert quatre expedients administratius.

En relació a les incidències externes, s'ha continuat amb la mateixa línia de treball iniciada fa uns anys de prevenció comunitària relacionada amb la ubicació dels centres per a infants i adolescents tutelats per la DGAIA. Des del CSSBcn s'han impulsat reunions periòdiques amb els serveis i professionals de la xarxa d'aquells centres que han tingut més conflictes veïnals.

Així, s'han realitzat reunions amb:

- Professionals de prevenció dels districtes de Sarrià Sant Gervasi, Gràcia i Horta.
- Equips d'educadors de carrer
- L'equip de mediació de l'Ajuntament de Barcelona

- Mossos d'Esquadra (ME)
- Guàrdia Urbana (GUB)
- Les direccions dels centres
- Veïns/es i veïnes quan s'ha produït algun conflicte

El número total de incidències recollides als centres d'infància i adolescència durant el 2016 és de 1.774. A continuació es distribueix aquest resultat per centres i ordenadament de major a menor xifra d'incidències:

Centre	Nº de incidències
CODA	439
Maragall	202
St. Josep de la Muntanya	178
Maspins	171
Kairós	128
Sant Andreu	118
Gaudí	84
Collserola	79
Toni Julià i Bosch	45
Joan Torrá	40
Talaia	39
Urrutia	38
Casa Solaz	38
Dolors Aleu	37
Casa Mià	35
Nazaret	25
Maria Reina	18
CAUI	15
Sants Medir	12
La Llar	9
Minerva	8
La Salle	7
Llimoners	3
Palmeres	2
Paulo Freire	1
Turó Blau	1
Trafalgar	1

Les incidències més repetides i pràcticament amb el doble de nombres són les agressions físiques (372), seguides per les agressions verbals i/o amenaces (186), descontrol emocional (180), consum de substàncies fora del centre (172), escapiments (162) i robatoris fora del centre (145).

2.1.3. Altres recursos

Des del Consorci de Serveis Socials de Barcelona amb la voluntat de donar resposta a les noves realitats emergents es venen impulsant, en els darrers anys, recursos alternatius o complementaris al model tradicional de centres residencials i d'acollida per a infants i adolescents.

Els recursos principals dels quals fa seguiment el Consorci són les Cases d'Infants i els Joves Vulnerables.

A. Cases d'Infants

El projecte Cases d'Infants és un projecte destinat a nens, nenes i adolescents de 3 a 18 anys, no necessàriament tutelats/es per la DGAIA, i les seves famílies, que ofereix tant un lloc residencial per als infants i adolescents, com un espai d'intervenció amb les famílies.

L'objectiu bàsic és millorar les relacions familiars, capacitar els pares i mares, potenciar les seves habilitats marentals i paternals, i en definitiva, treballar per tal que les condicions familiars que motivaren l'ingrés dels infants no es reproduïxin, facilitant a mig termini el retorn de l'infant o adolescent a casa seva.

S'ofereixen tres tipologies de places associades a diferents nivells d'intensitat en la intervenció professional:

- Residencial (intervenció amb les famílies dins del servei i acollida residencial dels nens, nenes i adolescents al llarg de la setmana)
- Intermitent (intervenció combinada dins del servei i a casa uns dies a la setmana)
- De suport (intervenció a domicili uns dies a la setmana)

El total d'infants atesos i ateses durant l'any 2016 a les 3 cases d'infants del Consorci ha estat 48.

INFANTS ATEOS/S CASES D'INFANTS				
2012	2013	2014	2015	2016
44 infants	56 infants	58 infants	55 infants	48 infants

B. Joves Vulnerables

El projecte de joves vulnerables consisteix en el servei d'habitatge temporal compartit amb suport socioeducatiu per a joves immigrants no acompanyats en situació de vulnerabilitat.

És un recurs pont, que permet garantir un millor procés d'inserció social i d'autonomia personal. Es realitza un pla de treball global i les condicions d'estada són d'un període de prova o adaptació inicial d'un mes i una estada total de tres mesos, prorrogable fins un màxim de tres mesos més.

Els i les destinatàries d'aquests recursos són adolescents no acompanyats d'origen subsaharià tutelats per l'administració pública però que són declarats majors d'edat per la Fiscalia atenent als dubtes sobre la validesa dels seus documents acreditatius de l'edat i segons els resultats de les proves òssies.

Per altra banda, també poden ser joves que tot just han complert la majoria d'edat, però que per les seves característiques són considerats altament vulnerables davant de les condicions de vida que suposa estar sense llar i sense família. Aquests arriben al projecte a través dels educadors de carrer de l'Ajuntament.

Els pisos per a joves són gestionats per la Fundació CEPAIM-ACISI amb 2 pisos de 6 places cadascun i per la Fundació Iniciatives Solidàries amb 3 pisos de 6 places.

RECURSOS RESIDENCIALS D'ATENCIÓ A JOVES 2016				
Recursos	Tiputs de gestió	Entitat gestora	Gènere	Places
3 Pisos	Col·laborador	Fundació iniciatives solidàries	M	18
2 Pisos	Col·laborador	CEPAIM	M	12
TOTAL PLACES PER A JOVES				30

El projecte ofereix, doncs, un total de 30 places. La coordinació d'aquest projecte es realitza des de l'Àrea Jurídica del Consorci des del 2015.

L'estada en els pisos suposa tot un conjunt de tasques de suport realitzades per les entitats gestores i pel Consorci. El Consorci ofereix l'acompanyament i l'assessorament en els tràmits vinculats amb estrangeria i amb l'obtenció de l'empadronament. També col·labora amb les entitats en la recerca de possibles sortides laborals i amb aspectes relacionats amb la seva formació.

Durant el 2016 el nombre de joves atesos ha estat de 42, tots nois.

JOVES VULNERABLES ATESOS/S					
2011	2012	2013	2014	2015	2016
93 joves	67 joves	43 joves	37 joves	41 joves	42 joves

La disminució progressiva del nombre de joves que passen pel recurs es deu bàsicament a dos factors:

1. La denegació sistemàtica del permís de residència per part de la subdelegació del govern

2. L'intent d'obtenir la residència per la figura de l'arrelament. Això comporta l'acreditació de 3 anys d'empadronament al territori.

Ambdós motius comporten que arribin menys nois subsaharians i que els que arribin romanguin mes temps als pisos.

2.1.4. Projectes

A. Jo torno a casa (JTC)

El Programa Jo Torno a Casa es un servei d'acompanyament als nens, nenes i adolescents i a les seves famílies, durant el procés de desinternament i acoblament de nou al domicili familiar, després d'haver estat acollits/des en CRAE o Centres d'acollida.

Gestionat per EDUVIC, es tracta d'una tasca complementària a la que fan els EAIA, per tal de fer una intervenció d'acompanyament i apoderament de tots els membres de la família, des d'una vessant socio-educativa i terapèutica, en el seu retrobament.

El Consorci també fa el seguiment tècnic i de gestió d'aquest projecte. El seguiment que es fa del projecte és mensual i les funcions específiques del CSSBcn són les de garantir un bon funcionament del servei, donar suport i facilitar les gestions i contactes que els professionals del servei puguin necessitar, coordinar i afavorir la participació dels diferents serveis implicats en l'atenció dels infants i adolescents (EAIA, serveis socials...), així com prestar especial atenció a aquells casos que requereixen d'una supervisió o assessorament extern.

Al llarg del 2016 s'han atès 34 famílies. En total s'han atès 119 persones, de les quals 55 són adults i 64 infants i/o adolescents. D'aquests 64, 49 n'han sigut beneficiaris directes (procedents de CRAE o CA) i 15 n'han sigut beneficiaris indirectes (germans dels anteriors i que es beneficien del nou ordre relacional).

Beneficiaris/es JTC	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Famílies ateses	38	42	34	33	30	34
2. Persones adultes ateses	86	77	60	72	45	55
3. Infants i adolescents atesos/es	73	83	70	60	57	64
3a. Beneficiaris directes ⁴	47	62	54	47	41	49
3b. Beneficiaris indirectes (germans) ⁵	26	21	16	13	16	15
TOTAL PERSONES ATESES	159	160	130	132	102	119

⁴ Considerem Beneficiaris Directes (BD) els infants i adolescents que estaven o encara estan en CRAE o CA, i són amb qui s'ha i s'està treballant el procés de retorn

⁵ Considerem Beneficiaris indirectes (BI) els infants i adolescents germans i els adults (pares, mares, àvies, etc.), que s'han beneficiat de l'abordatge terapèutic i socioeducatiu del projecte.

De les 34 famílies ateses l'any 2016, 18 han estat derivades aquest mateix any mentre que 16 famílies havien iniciat el procés els anys anteriors (una l'any 2014 i 15 l'any 2015).

El valor afegit del projecte Jo Torno a Casa es sosté en diversos eixos.

- En primer lloc, es tracta d'una resposta especialitzada, intensiva i acotada en un temps, amb una proposta tècnica de treball amb la família realitzada pel seu professional referent.
- També es treballa a partir de les capacitats de la família i es promou un treball en xarxa amb tots els agents i recursos que poden afavorir l'evolució positiva del cas.
- Finalment, es treballa en processos d'acompanyament del les famílies per tal que coneguin els serveis que tenen al seu barri i estableixin relacions cordials i adequades amb el seu entorn.

B. Altres projectes

Canviem-ho

En la línia de treballar la transversalitat de gènere en els serveis d'infància i adolescència, des del CSSBcn es fomenta la participació del programa Canviem-ho que impulsa i lidera l'Ajuntament de Barcelona. Es tracta d'un projecte de detecció de conductes sexistes dins dels centres de nois adolescents que té per objectiu veure quin nivell d'interiorització de comportaments masclistes i de pautes de masculinitat tradicionals tenen tant aquests nois, com els qui treballen en els centres d'infància i adolescència, per tal de poder corregir-les en posterioritat.

Espais de reflexió ètica

La formació en ètica i l'impuls d'Espais de Reflexió Ètica (ERE) és una prioritat de treball del Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Aproximadament un terç dels centres participen en algun ERE. Els centres propis tenen un ERE cadascun, mentre que d'altres centres participen d'un ERE com a entitat. Com a mínim, hi ha 40 professionals amb acreditació i de la trentena de centres, 11 participen en un ERE.

Model integral d'atenció a la infància i l'adolescència

Durant el 2016 es va reemprendre una tasca que ja s'havia iniciat l'any 2008 que consistia en replantejar el model d'atenció a la infància i l'adolescència en risc, de manera que fos més àgil i posés l'infant al centre en tots els circuits i intervencions.

El desembre de 2016 es va presentar al Consell de Govern el document de bases de la planificació del treball per al disseny d'un model Integral d'atenció a la infància i l'adolescència tutelada a la ciutat de Barcelona. La seva aprovació va suposar el punt de partida per començar a desenvolupar aquest projecte, que caldrà dissenyar durant l'any 2017.

2.1.5. Coordinació institucional i cívica

El CSSBcn promou el treball en xarxa i col·labora estretament amb els àmbits corresponents de les administracions consorciades, així com amb les entitats gestores dels recursos de la ciutat.

Aquest treball en xarxa implica, entre altres, la coordinació amb a Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA) per posar en comú les línies d'actuació amb els centres.

El treball en xarxa ha resultat fonamental en les activitats mediadores i/o facilitadores, especialment quan hi hagut problemes de coordinació o desavinences entre els centres i altres agents que puguin intervenir en un determinat cas.

Al llarg de l'any 2016 s'ha seguit amb la tasca de promoure i participar en espais de coordinació i intercanvi d'experiències i coneixement entre diversos serveis i institucions, amb l'objectiu complementari de promoure la interrelació entre les diversos agents que intervenen en l'àmbit d'infància i adolescència.

En primer lloc cal esmentar la coordinació entre els centres i els recursos especialitzats: el Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències d'Horta-Guinardó (CAS) i el Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD). Aquesta coordinació consisteix en fer el seguiment dels casos relacionats amb consum de drogues dels centres d'acollida i CRAEs on es detecten aquests consums. A més s'ofereix informació i formació als personal tècnic dels centres. Els centres participants són: Pisos Maragall, Mas Pins, Talaia, Kairós, Casa Milà, Gaudí, Portal de l'Àngel, Dolors Aleu i Joan Torras.

El CSSBcn impulsa la coordinació amb els educadors/es de carrer mitjançant trobades periòdiques. Assisteixen a aquestes trobades Pisos Maragall, Mas Pins, Talaia, Kairós, Dolors Aleu, La Llar, Portal de l'Àngel, Casa Milà, Gaudí, Joan Torras i Minerva. Tots aquests centres tenen joves i adolescents amb conductes de risc i que realitzen escapoliments de forma habitual. Amb la col·laboració dels educadors/es de carrer, es fa el seguiment d'aquests joves, de les activitats que realitzen i dels espais de trobada que utilitzen a la ciutat de Barcelona. També es fa el seguiment dels casos que més preocupen als centres.

Finalment, també cal ressenyar alguns espais en què el CSSBcn lidera la coordinació: la Taula de coordinació amb el Servei de Mediació i Assessorament Tècnic de Justícia Juvenil (SMAT) i la Taula de coordinació amb l'equip de Medi obert on hi participen els centres de Barcelona amb població adolescent. S'hi aborden qüestions de coordinació entre justícia i centres, s'actualiza la informació dels serveis, es fa seguiment de casos, es posa en comú l'evolució del perfil de nois i noies ateses, les característiques i necessitats de les famílies, etc.

Al marge de la participació en espais més formals de la xarxa, el Consorci es coordina periòdicament i de forma bilateral, amb altres administracions i entitats de l'àmbit de la infància i l'adolescència. S'han fet trobades específiques amb:

- Els districtes per abordar conflictes veïnals i de seguretat pública;
- Els EAIA per tal d'anar valorant la coordinació entre aquests i els centres;
- L'Espai de Visites Biològiques de la DGAIA (EVIA) per tal de treballar conjuntament un protocol de visites biològiques entre aquest servei i els CRAE i centres d'acollida
- La DGAIA, amb qui es fan trobades de coordinació a tots els nivells amb certa regularitat.

Un altre aspecte a destacar del treball en xarxa és la potenciació de la relació entre centres per part del CSSBCN. Les direccions dels centres tenen poques oportunitats per trobar-se entre elles i intercanviar experiències i unificar i compartir criteris. Per aquest motiu s'han impulsat espais de trobada.

També s'ha fomentat que les direccions poguessin visitar altres centres per tal de veure com és el funcionament global o d'algun aspecte determinat d'altres centres d'acollida o CRAE.

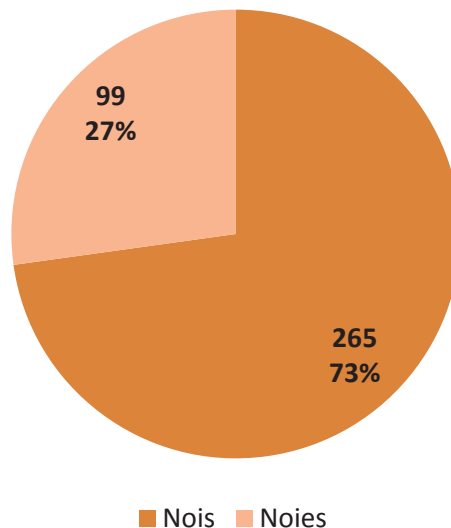
Finalment, cal esmentar les reunions i trobades que mantenim al llarg de l'any amb totes les entitats que gestionen els recursos d'infància i adolescència a la ciutat.

2.2. La tramitació de documentació d'infants i adolescents tutelats/des

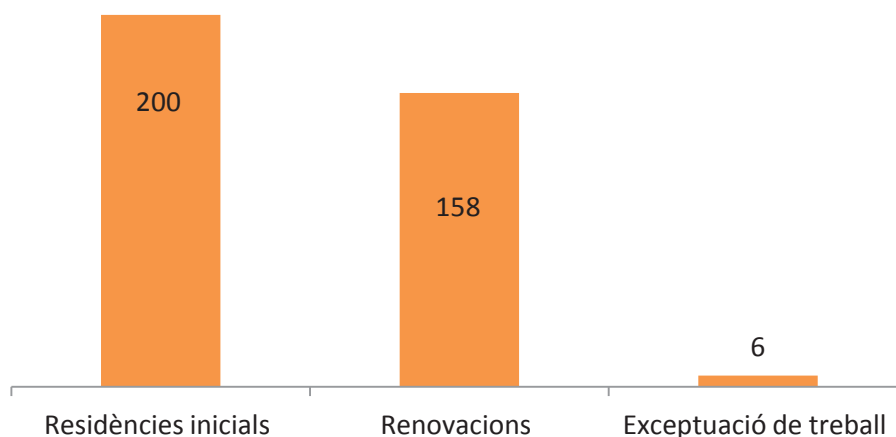
Una de les funcions que té atorgada el Consorci i que es realitza des de l'assessoria jurídica és la gestió de documentació d'infants i adolescents estrangers que formen part del sistema de protecció i que, per tant, estan sota tutela de la DGAIA.

L'any 2016, es van tramitar un total de 364 documentacions d'infants i joves tutelats/des a Barcelona província. El 72,8% de les persones a qui se li va sol·licitar la documentació van ser nois.

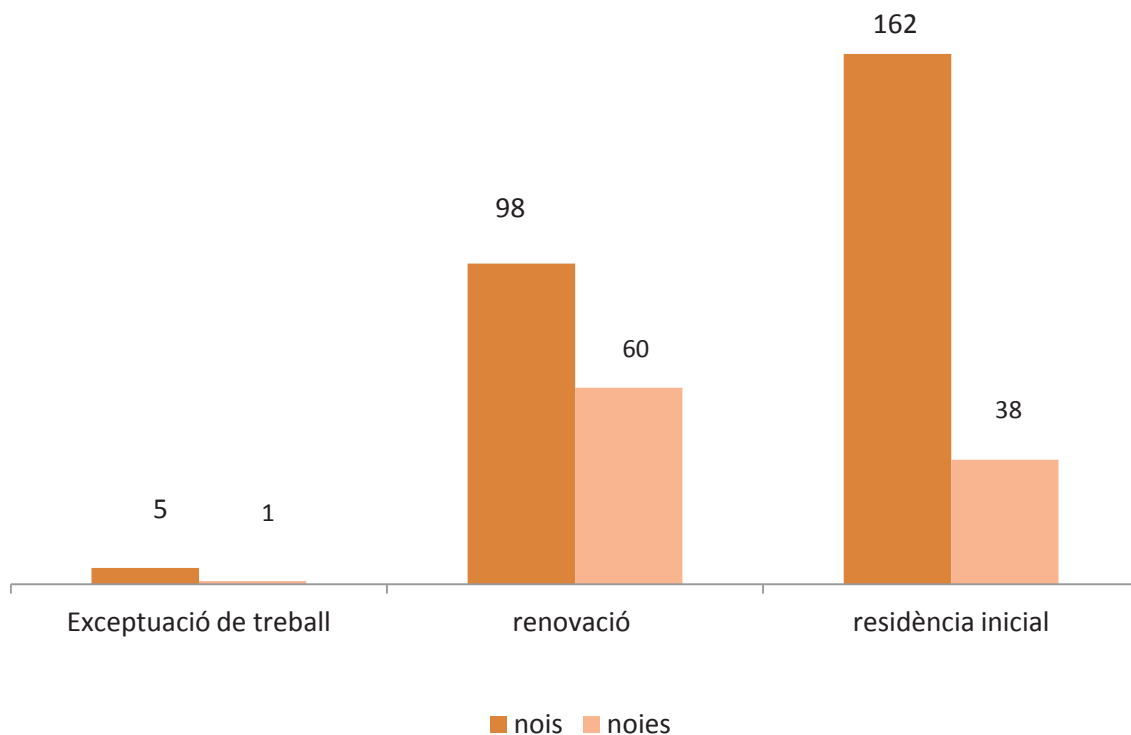
Nº de documentacions tramitades d'infants i joves tutelats/des, segons gènere
(Barcelona província, 2016)

Nº de documentacions tramitades d'infants i joves tutelats/des, segons tipologia de documentació (Barcelona província, 2016)

Nº de documentacions tramitades d'infants i joves tutelats/des, segons tipologia de documentació i gènere (Barcelona província, 2016)

A continuació es mostra la relació de països d'on han procedit aquests infants i adolescents a qui se'ls ha sol·licitat la documentació i el nombre de documentacions tramitades segons el seu origen.

País d'origen	Documentacions tramitades
AFGHANISTAN	1
ALGERIA	8
ARGENTINA	4
BANGALDESH	3
BOLIVIA	13
BRASIL	8
COLOMBIA	3
COSTA DE MARFIL	4
ECUADOR	18
FILIPINES	6
GAMBIA	5
GHANA	2
GUINEA BISSAU	1
GUINEA ECUATORIAL	3
HONDURAS	17
MALI	8

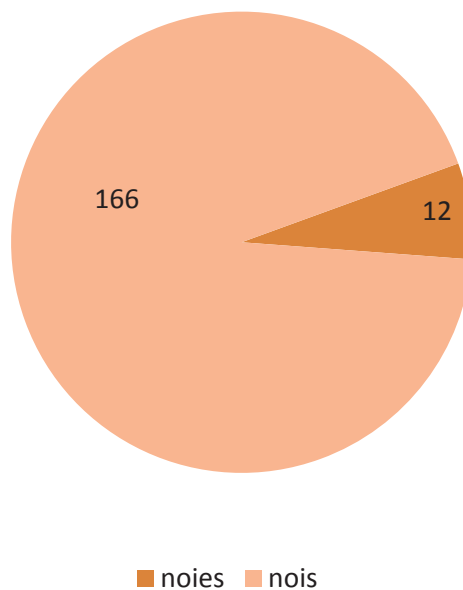

País d'origen	Documentacions tramitades
MARROC	178
MAURITANIA	2
NIGERIA	8
NO CONSTA	36
PAKISTAN	6
PARAGUAY	3
PERU	2
REPÚBLICA DOMINICANA	8
ROMANIA	1
RUSSIA	2
SENEGAL	5
XILE	4
XINA	5
Total	364

Com es pot constatar, gairebé la meitat de documentacions tramitades (48,9%) són per a persones originàries de Marroc amb un total de 178 tramitacions.

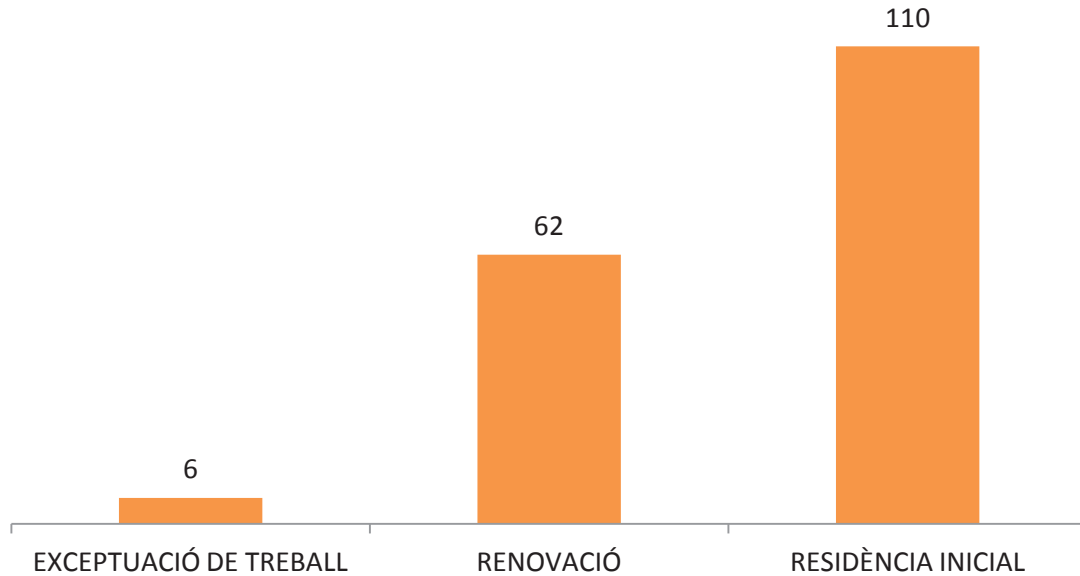
Entre els infants i adolescents que han arribat d'aquest país africà, novament la gran majoria (un 93,3%) són nois.

Nº de documentacions tramitades d'infants i joves tutelats/des procedents de Marroc (Barcelona província, 2016)

D'altra banda, la documentació tramitada més habitualment entre els infants i adolescents marroquins tutelats/des per la DGAIA és el permís de residència inicial.

Nº de documentacions tramitades d'infants i joves tutelats/des procedents de Marroc, segons tipologia de documentació (Barcelona província, 2016)

Tornant al total de 364 documentacions tramitades l'any 2016 a la província de Barcelona, un 23,9% es va sol·licitar per part de la família aliena o extensa dels infants o adolescents acollits/des.

La resta de documentacions tramitades van ser per part d'institucions residencials (centres d'acollida, CRAE, etc.) o d'altres serveis com ara Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) o el Servei d'Acompanyament Especialitzat per a Joves tutelats i extutelats (SAEJ) tal com es mostra de forma detallada a continuació.

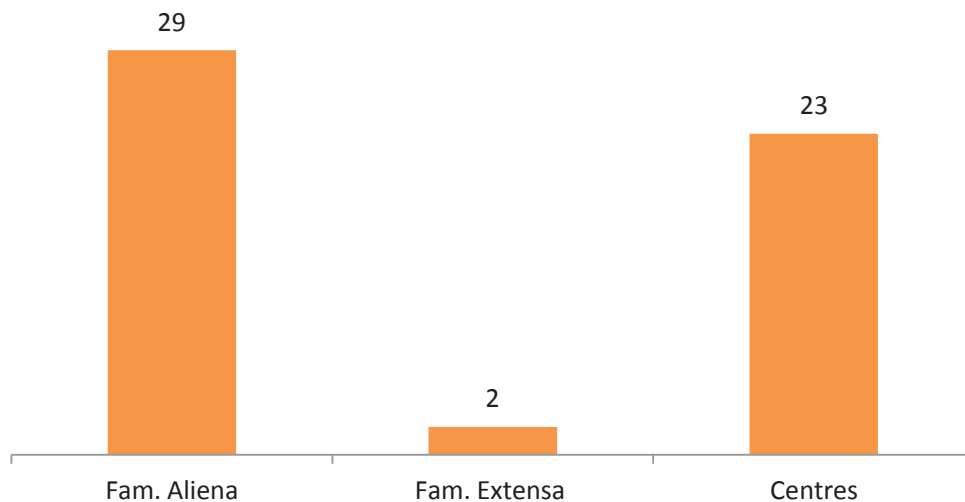
Institució o servei sol·licitant de la tramitació de documentació	Documentacions tramitades a cada institució
FAMÍLIA ALIENA	53
FAMÍLIA EXTENSA	34
PISOS MARAGALL	31
C.A. ESTREP, C.A.GAUDÍ	23
C.A. MAS PINS, CRAE CASA MILÀ	16
CAN MIRALPEIX	10
FONT FREGONA	9
ALDEES INFANTIL SOS ST FELIU	6
COLÒNIA AGRÍCOLA, CRAE LES PALMERES, CRAE PRIM	5
C.A. CODA 2, C.A.CODA1, CRAE MATARÓ, IPIS, LLEDONERS	4
C.A. TALAIA, CRAE EL MAS, CRAE FERRER I GUARDIA, CRAE LES VINYES, CRAE MARIA REINA, LLAR JOSEP POLA, PETIT CODA, PIS JOVES L'HOSPITALET, SAEJ	3

AMPANS, ANTAVIANA, ASPASIM, C.A. ESTELS, C.A.LLIMONERS, C.I. SANT ANDREU, CASA SOLAZ INFANTIL, CRAE COLLBATÓ, CRAE JOAN TORRAS, CRAE KAIRÒS, CRAE LLAR COLLSEROLA, CRAE MARIA ASSUMPTE, CRAE MAS RITORT, CRAE PETIT PRÍncep, CRAE TERESA LEMA, CREI EL PEDRENYAL, JOSEP POLA, JUVENIL MANRESA, LLAR BETÀNIA, LLARS MANRESA, LLIMONERS, MAS LA SERRA, PAULO FREIRE	2
ALZINA, C.A. CAN MIRALPEIX, C.A. LLIMONERS, CASA DE LA JOVE, CASTANYERS, CRAE BAIX EMPORDÀ, CRAE CAMPCENTELLES, CRAE CAN RUBIÓ, CRAE DOLORS ALEU, CRAE LA SERRA, CRAE LLEDONERS, CRAE PEDRENYAL, CRAE SANT MEDIR, CRAE STA LLÚCIA, CRAE URRUTIA, CRAE VILAPICINA, CRAE VILOBI, CREI CASTANYERS, DOLORS ALEU, EAIA EIXAMPLE, KAIRÒS, LA DIDA, LES PALMERES, LLAR COLLSEROLA, LLAR LA MONTANYETA, MARE DE DEU DEL ROSER, MAS LA RIERA, MATERNAL ANTAVIANA, MATERNAL SANTA EULALIA, PERE QUART, PETIT PONT, PIS LA MUNTANYETA, SANTA ROSALIA, ST JOSEP DE LA MUNTANYA	1

Tramitació de cèdules i passaports

Pel que fa a la tramitació de cèdules per a aquests infants i adolescents tutelats/des, l'any 2016 se'n van presentar 54, la majoria de les quals es van sol·licitar des de la família aliena o des de centres.

Nº de cèdules presentades segons institució sol·licitant (Barcelona província, 2016)

En relació als **passaports**, l'any 2016 s'han dut a terme per part del Consorci 188 gestions als consolats amb l'objectiu de tramitar el passaport d'infants i adolescents tutelats/des, 56 dels quals han correspost a persones d'origen marroquí.

2.3. El servei d'atenció a les persones amb discapacitat

Des de la ratificació de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat l'any 2008, el Govern de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona s'han compromès a promoure i garantir el ple exercici dels drets de ciutadania de totes les persones amb discapacitat. En aquest marc, el CSSBcn té l'encàrrec de gestionar dels serveis socials especialitzats per a persones amb diferents tipus de discapacitat que a conseqüència de l'alt nivell de dependència i de circumstàncies personals i/o familiars, no poden viure en el seu domicili. Concretament, el 2016 el CSSBcn s'ha encarregat de la gestió i seguiment tècnic de 16 centres residencials i 3 centres de dia.

Centres	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CENTRES RESIDENCIALS									
Esclat Marina								50	50
Estímia							16	30	30
FCPC (c/Llull)							16	24	24
Amilcar	18	18	18	14	14	14			
Emilio Benedetti	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Joan Trias	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Maria Feixa/Vigatans	29	29	29	29	29	29	29	35	35
Maria Teresa Serra				12	12	12	12	12	12
Valldaura	24	24	24	24	24	24	24	24	24
Aspasim Sarrià	12	12	12	12	12	12	12	12	12
La Puça	10	10	10	10	10	10	10	10	*
La Xinxeta	10	10	10	10	10	10	10	10	*
La Palmera Verneda	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Els Porxos	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Poble Nou	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Montserrat Betriu				24	24	24	24	24	24
Estació del mar									26
Tres Pins				27	27	27	27	27	27
Guru	24	24	24	24					
Aspace Montjuïc								45	45
Total residencial	221	221	221	280	256	256	274	397	403
CENTRES D'ATENCIÓ ESPECIALITZADA									
Oràlia		20	20	20	20	20	20	20	20
Montserrat Betriu				12	12	12	12	11	11
Tres Pins					12	12	12	12	12
Total CAE	0	20	20	32	44	44	44	43	43
TOTAL	221	241	241	312	300	300	318	440	446

*A partir de l'any 2016, la Llar la Puça i la Llar la Xinxeta segueixen tenint 10 places però la comptabilització d'aquestes s'inclouen dins el servei d'infància i adolescència en risc.

D'altra banda, també es promou l'autonomia de les persones amb discapacitat ateses i l'exercici dels drets a la ciutadania. L'ètica, la potenciació de projectes innovadors i el treball en xarxa són altres aspectes fonamentals que es tenen molt presents des d'aquest servei.

2.3.1. Població atesa

L'oferta total de places dels centres gestionats pel Consorci per atendre a les persones amb discapacitat l'any 2016 és de 446 places.

Durant l'any 2016, l'ocupació en els diferents serveis del Consorci va ser del 100%.

D'aquestes 446 places, 403 són de centres residencials (260 destinades a persones amb discapacitat física i 143 a persones amb discapacitat intel·lectual o pluridiscapacitat) i les 43 places restants es distribueixen entre 3 de centres de dia.

Totes les persones en el moment de l'ingrés a qualsevol recurs residencial per a persones amb discapacitat que gestiona el CSSBcn estan valorades amb un Grau II o Grau III, d'acord amb la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. Així mateix, les persones usuàries precisen un suport amb una intensitat de tipus extens o generalitzat.

2.3.2. Gestió i seguiment de centres

El CSSBcn és el responsable de la gestió de centres propis, així com del seguiment tècnic i control de la gestió dels centres residencials i centres de dia concertats per a persones amb discapacitat física o intel·lectual amb necessitat de suport extens o generalitzat de la ciutat de Barcelona. Els objectius principals del seguiment d'aquests centres són:

- Garantir que els diferents models d'intervenció i els programes individuals d'atenció respectin els drets de ciutadania de les persones que hi viuen, promoguin la seva qualitat de vida i fomentin la seva inclusió social.
- El control de la gestió assegurant una correcta execució del pressupost previst, responent de manera eficient i eficaç a les incidències que és donen en el transcurs del exercici ja sigui per motiu de les persones residents o per qüestions econòmiques.
- L'enfortiment de la coordinació amb els diferents dispositius de l'Administració.
- L'acompanyament i suport en el projecte de vida personal de les persones ateses en els centres residencials.

- La planificació de futurs traspassos de recursos i el seguiment de la possible obertura de nous equipaments a la ciutat de Barcelona.
- La creació d'espais de reflexió ètica en residències, promovent la reflexió, la millora continua i la relació entre els professionals dels diferents centres.
- L'impuls i el suport a les iniciatives innovadores que aposten pel foment de l'autonomia dels usuaris i la seva qualitat de vida, així com de les bones pràctiques professionals i els sistemes de gestió de les entitats.
- Promoure el pas d'un model assistencial basat en l'atenció i la rehabilitació de les persones amb discapacitat a un model que garanteixi l'exercici dels drets de ciutadania de les persones que viuen en residències.

L'any 2016 el Consorci ha gestionat i/o fet el seguiment de la gestió de 19 serveis:

- 16 centres residencials
- 3 centres de dia d'atenció especialitzada (CAE)

Als quadres següents s'observa la classificació dels centres gestionats pel CSSBcn a la ciutat. En aquesta classificació especificuem el tipus de gestió (pròpia, delegada i concertada), el número de places, així com el titular del servei.

SERVEIS RESIDENCIALS PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA / PARÀLISI CEREBRAL			
NOM DEL CENTRE	GESTIÓ	PLACES	TITULAR DEL SERVEI
EMILIO BENEDETTI	Concertada	32	Llars de l'Amistat Cheshire
JOAN TRIAS	Concertada	32	Llars de l'Amistat Cheshire
VIGATANS	Concertada	35	Apip - Acam
MARIA TERESA SERRA	Concertada	12	Afap
LLULL	Concertada	24	FCPC
ESTIMIA	Concertada	30	Fundació Estimia
ESCLAT MARINA	Concertada	50	Fundació Esclat
ASPACE MONTJUÏC	Concertada	45	Associació Aspace
TOTAL		260	

SERVEIS RESIDENCIALS PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL / PLURIDISCAPACITAT			
NOM DEL CENTRE	GESTIÓ	PLACES	TITULAR DEL SERVEI
ASPASIM SARRIÀ	Concertada	12	Aspasim
LA PALMERA-VERNEDA	Concertada	8	Pere Mitjans
ELS PORXOS	Concertada	10	Pere Mitjans
POBLE NOU	Concertada	12	Pere Mitjans
ESTACIÓ DEL MAR	Concertada	26	Pere Mitjans
MONTSERRAT BETRIU	Delegada	24	Fundació Vallparadís
TRES PINS	Delegada	27	Fundació Sant Pere Claver
VALLDAURA	Pròpia	24	CSSBcn
TOTAL		143	

Els centres residencials citats són per a persones amb discapacitat majors d'edat. D'altra banda, cal mencionar en aquest apartat que hi ha altres centres (Vilapicina, el Nino, la Xinxeta, la Puça i la Baldufa) amb places per a infants i adolescents amb discapacitat intel·lectual i/o pluridiscapacitat⁶.

CENTRES D'ATENCIÓ ESPECIALITZADA			
NOM DEL CENTRE	GESTIÓ	PLACES	TITULAR DEL SERVEI
ORÀLIA	Propi	20	CSSBcn
MONTSERRAT BETRIU	Delegada	11	Fundació Vallparadis
CAE TRES PINS	Delegada	12	Fundació Sant Pere Claver
TOTAL		43	

Aquests tres centres de dia que gestiona el Consorci ofereixen serveis assistencials, rehabilitadors i d'oci i que permeten alhora als i les usuàries viure amb les seves respectives famílies.

A. Supervisió general de la gestió

L'objectiu principal del CSSBcn en l'àmbit de l'atenció a les persones amb discapacitat és garantir que el model de gestió dels centres compleixi el mandat de la Llei de Serveis Socials de Catalunya i que els programes d'atenció individual dels residents contemplin activitats que promoguin la seva qualitat de vida, fomentin la inclusió social i respectin els seus drets de ciutadania.

Per acomplir aquest objectiu es realitza el seguiment i l'acompanyament tècnic a cadascun dels serveis que conforma l'estructura d'atenció residencial per a les persones amb discapacitat de la ciutat. Generalment, aquest acompanyament tècnic s'inicia en el moment que el Consorci rep un encàrrec de posada en marxa d'un nou centre o, per altra banda, es comunica que properament un centre serà traspassat.

Seguiment i acompanyament dels serveis

El model de gestió CSSBcn en matèria d'atenció a les persones amb discapacitat es basa en la proximitat i el seguiment continuat dels serveis. Això implica la possibilitat de realitzar visites programades amb una elevada freqüència, visites sense programar, i la possibilitat d'assistir als consells de participació i a les reunions dels equips tècnics, especialment en aquells casos que s'han de prendre decisions davant de situacions complexes. Tot això comporta un coneixement molt directe del dia a dia dels centres, dels residents i dels seus familiars.

Com cada any, el CSSBcn ha participat en reunions de reflexió i anàlisi de situacions complexes en les residències, especialment en aquelles que atenen persones amb discapacitat física. S'ha treballat coordinadament tant amb el Servei d'Atenció a les

⁶ A partir de 2016 es modifica el criteri i aquestes places es comptabilitzen dins l'àmbit d'infància en estar destinades específicament a nens i nenes.

Persones de les Comarques de Barcelona com amb el servei d'Inspecció i Registre del Departament.

Per altra banda, en els seguiments tècnics s'ha tingut la possibilitat de participar en les reunions amb les direccions dels centres, analitzant problemàtiques vinculades amb l'atenció directa i reflexionant sobre qüestions que preocupen els professionals.

S'han realitzat reunions i sessions de treball per tal d'optimitzar recursos i millorar processos d'atenció. En algunes d'aquestes sessions s'ha integrat els residents dels diferents centres amb l'objectiu d'incorporar les seves mirades i la seva veu en l'anàlisi de les situacions.

Posada en marxa de nous equipaments

A l'inici de 2016 s'ha iniciat la gestió de la Llar residència Estació del Mar, centre residencial concertat que dona resposta a les diferents necessitats de suport de 26 persones amb discapacitat intel·lectual.

B. Suport i acompanyament tècnic

Els objectius principals establerts en relació al suport i acompanyament tècnic, s'han basat en posar al centre de l'atenció a les persones.

D'aquesta manera, s'ha promogut que els equips de treball de les residències incorporin metodologies de treball centrades en la persona i d'acompanyament, incloent de forma estable valors ètics que permetin als residents gaudir d'una vida bona.

En aquest sentit, s'han dut a terme les següents accions:

- Participació en la taula rodona "Tutelar ahir, donar suport avui : Models europeus" en el marc de la jornada "Drets i suports. Transformant la tutela", organitzada per les 3 coordinadores d'entitats tutelars de Catalunya. Aquesta col·laboració s'emmarca en el treball iniciat fa uns anys conjuntament amb les entitats tutelars per tal de fomentar l'autonomia en la presa de decisions de les persones que tenen modificada la capacitat d'obrar.
- Suport en l'elaboració del vídeo pedagògic *in DISCUTIBLE* sobre el dret de les persones amb discapacitat a gaudir d'una sexualitat lliure i consentida. També aquest vídeo pretén alertar de les possibles situacions d'abús envers les persones amb discapacitat. Aquest treball ha estat promogut per la Fundació Vicki Bernadet i la Fundació Pere Mitjans.

També s'ha fomentat la participació dels i les usuàries en els processos de decisió que les afecten sense que això suposi conflictes amb les seves famílies o tutors/es en el cas de persones que tenen modificada la capacitat d'obrar.

En aquest sentit, igual que l'any anterior, el 2016 es van dur a terme els consells de participació dels centres amb l'objectiu d'expressar i compartir aspectes rellevants en relació a l'atenció a les persones amb discapacitat. En totes les reunions mantingudes la participació va ser molt activa i, en general, es mostra satisfacció amb l'atenció rebuda.

Sempre que es realitzen activitats, encara que la idea inicial sigui d'un centre determinat, la convocatòria es fa extensible a tots els centres de característiques similars. Això permet crear xarxa entre els centres, tant a nivell de persones ateses com de professionals.

En relació a les bones pràctiques professionals, s'ha promogut que els diferents serveis s'adaptessin al mandat de la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat i s'ha impulsat la sistematització de processos de recerca per tal d'avaluar les pràctiques, la qualitat dels serveis i la satisfacció dels usuaris.

Complementàriament, s'ha dut a terme el seguiment i suport tècnic ordinari i quotidià a la gestió dels centres.

2.3.3. Impuls de projectes

Ètica

Com a eina per generar bones pràctiques i fomentar el diàleg i la discussió entre els i les professionals, des de l'any 2012 el Consorci dona suport a la creació d'espais de reflexió ètica (ERE) en els centres residencials. En aquests espais també es tracta de pensar en les millors maneres de respondre als problemes ètics que van apareixer en l'atenció de persones amb diversitat funcional/pluridiscapacitat.

El CSSBcn participa també en un grup de treball, creat a proposta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya, per a redactar un document que sigui una eina útil pels professionals que acompanyen i orienten a persones que necessiten protecció i suport en la presa de decisions perquè tenen modificada judicialment la capacitat d'obrar.

En aquesta línia, durant l'any 2016, s'ha participat en l'elaboració del codi ètic **L'ètica de DINCAT**. El codi recull el conjunt de valors, principis, drets i deures que han d'orientar les actuacions de les persones i organitzacions associades a DINCAT.

Finalment, des de fa tres anys el CSSBcn també forma part del comitè científic del Congrés Internacional de Bioètica que organitzen la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona, la Fundació Sant Pere Claver i el grup de recerca Aporia.

Projectes innovadors

D'altra banda, el Consorci també potencia projectes innovadors. El 2016 es va incloure la teràpia assistida amb gossos com a eina terapèutica per treballar aspectes cognitius, relacionals i d'autonomia de persones amb pluridiscapacitat, ja que s'ha demostrat que aquesta teràpia millora les habilitats i competències facilitant aspectes de comunicació i relació social. Aquest projecte ha involucrat 22 entitats i més de 200 persones.

2.4. El servei d'atenció a les dones que han patit violència masclista

L'encàrrec del Consorci en l'àmbit d'atenció a les dones és la gestió i la supervisió dels recursos residencials d'acolliment de llarga estada per a dones que han patit violència masclista o han estat víctimes de tràfic de persones, i per als seus fills i filles.

Concretament, el CSSBcn s'encarrega de:

- La gestió directa i la supervisió d'una Casa d'acolliment de llarga estada
- El seguiment de la gestió delegada de 4 pisos d'alta autonomia per a dones que han patit violència masclista, i de 3 pisos per a dones que han estat víctimes de tràfic d'éssers humans.

D'altra banda, el Consorci aposta pel treball en xarxa, tant potenciant la relació entre recursos (impuls d'espais de trobada entre les direccions dels centres per intercanviar experiències i unificar i compartir criteris) com coordinant-se amb el conjunt d'agents a la xarxa.

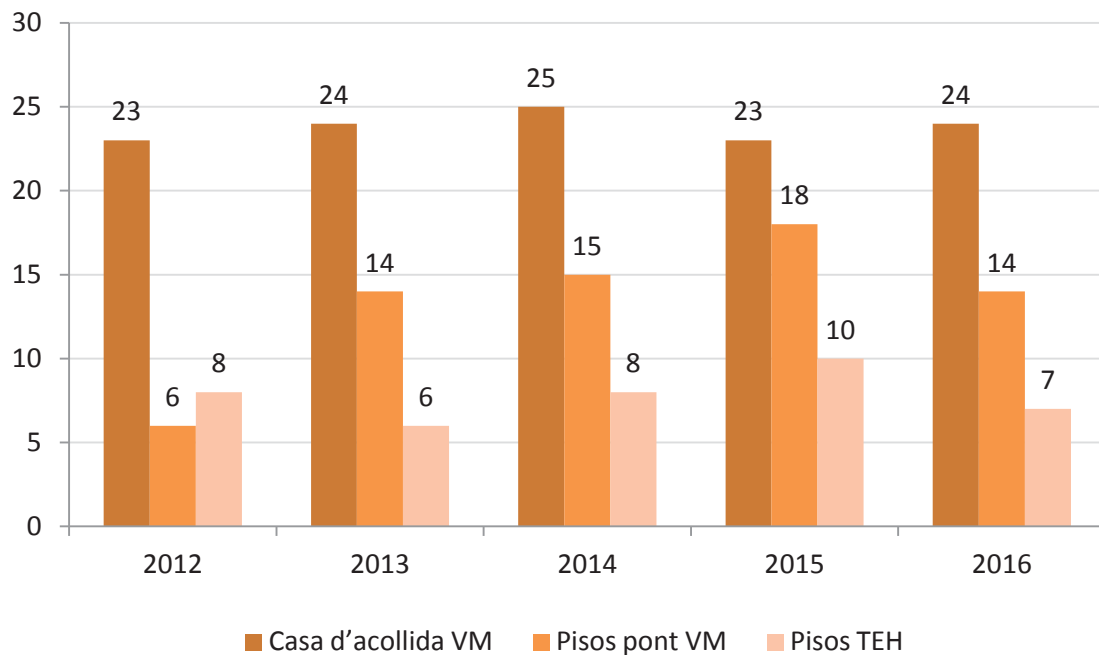
També participa i impulsa projectes de recerca en el camp de la violència masclista amb l'objectiu de millorar els sistemes d'informació i el coneixement sobre la situació de la violència masclista a la ciutat i aportar a la planificació d'aquests recursos.

2.4.1. Població atesa

El conjunt de població atesa al 2016 en els 8 recursos residencials del Consorci en l'àmbit de l'atenció a les dones víctimes de violència masclista o tràfic d'éssers humans (TEH), ha estat de 87 persones (45 dones i 42 fills/es d'aquestes dones).

Recurs	Persones ateses	2012	2013	2014	2015	2016
Casa d'acollida (violència masclista)	Dones	23	24	25	23	24
	Fills/es	24	25	21	22	27
	Total	47	49	46	45	51
Pisos pont (violència masclista)	Dones	6	14	15	18	14
	Fills/es	1	17	16	20	11
	Total	7	31	31	38	25
Pisos per víctimes de tràfic d'éssers humans (TEH)	Dones	8	6	8	10	7
	Fills/es	14	1	0	2	4
	Total	22	7	8	12	11
TOTAL	Dones	37	44	48	51	45
	Fills/es	39	43	37	44	42
	Total	76	87	85	95	87

Evolució del nombre de dones ateses als recursos del Consorci (2012-2016)

La població atesa a la Casa d'acollida i als pisos per a dones víctimes del tràfic d'éssers humans (TEH) es manté estable en relació als anys anteriors, mentre que les dones ateses als pisos pont (VM) ha disminuït lleugerament respecte els dos anys anteriors.

Al 2016, l'edat de les dones usuàries dels recursos del Consorci ha oscil·lat entre els 18 i els 61 anys, amb un promig d'edat de 36 anys. Majoritàriament les edats de les dones ateses es concentren entre 26 i 45 anys.

Al 2016 el 90% dels casos de dones ateses, la violència masclista patida s'ha donat per part de la parella o exparella. En molt menor percentatge la violència s'ha patit en l'àmbit familiar, destacant la de caràcter filioparental.

2.4.2. Gestió i seguiment de centres

La gestió directa per part del Consorci implica el seguiment dels casos, de la documentació tècnica, de les coordinacions, dels recursos amb altres agents derivants o intervinents de la xarxa. També es fa la supervisió de tot el què té a veure amb l'equip professional i les incidències en el funcionament del recurs. Alhora, s'incentiven espais de trobada i de reflexió per a la millora del funcionament i organització dels diferents recursos.

En quant al seguiment dels recursos per a dones i els seus fills i filles, aquesta tasca consisteix en l'acompanyament en la gestió dels equipaments i en vetllar per uns estàndards de qualitat dels recursos i de la intervenció. Per norma general, aquest

seguiment es realitza amb les direccions i es fa de forma periòdica de manera presencial i continuada a través de les noves tecnologies.

Recurs	Nombre	Places	Total
Casa d'acollida (violència masclista)	1 casa	Per a dones	10
		Per a fills/es	17
		Total CA	27
Pisos pont (violència masclista)	4 pisos	Total pisos VM (5 places per pis)	20
Pisos per a víctimes de tràfic d'éssers humans (TEH)	3 pisos	Total pisos TEH	8
TOTAL	8 recursos	Places totals	55

Al llarg de l'any 2016 s'ha donat continuïtat a una línia de treball engegada l'any anterior entre les direccions de la casa i dels pisos per abordar la qüestió de les coordinacions i sinèrgies de treball d'ambdós equipaments amb el Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA).

A. Casa d'acollida per a dones que han patit violència masclista

La casa d'acollida és un servei residencial de llarga estada que té per objectiu proporcionar un lloc segur per a l'atenció integral, psicosocial, de suport emocional i material, no només per a les dones que han patit una situació de violència masclista, sinó també per als seus fills i les seves filles.

La principal tasca del Consorci en l'àmbit de dona és la supervisió del funcionament de la casa d'acollida per a dones que han patit violència masclista, en tant que equipament propi i de gestió directa. Així doncs, s'ha continuat fent una supervisió estreta de la direcció, s'ha donat suport a l'equip educatiu i s'ha anat acompanyant en el treball tècnic.

S'ha revisat i treballat conjuntament amb tots els dispositius d'atenció a la violència com són el Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA, antigament l'EAD), el Centre Municipal d'Atenció a les Urgències (CMAU), la casa i els pisos.

B. Pisos pont per a dones que han patit violència masclista

Els pisos adreçats a dones que han patit violència masclista són recursos de llarga estada on les dones -i els seus fills i filles- tenen més autonomia i han de col·laborar en el funcionament del recurs amb més implicació que en la casa d'acollida (comprar,

cuinar, col·laborar en alguns aspectes econòmicament, etc.). És l'última fase abans de continuar amb una vida completament independent. Les dones que hi viuen necessiten comptar amb algun tipus d'ingrés, encara que sigui complementari a les possibles ajudes que puguin rebre. La via d'accés és a través del Servei d'Atenció, Recuperació i Autonomia (SARA), igual que en el cas de la Casa d'Acollida.

Al llarg de 2016 el Consorci ha mantingut el seguiment de la gestió de quatre pisos gestionats per INTRESS. En aquest pisos s'han atès un total de 14 dones i 11 infants, acompanyant i vetllant per uns estàndards de qualitat del recurs i de la intervenció amb les dones que hi resideixen.

De les 25 persones ateses l'any 2016, 11 van entrar al pis al llarg de 2016 (8 dones i 3 fills/es), 13 s'hi havien incorporat l'any anterior 2015 (5 dones i 8 fills/es) i 1 dona romanía al pis des de 2014.

C. Pisos d'acollida per a dones que han estat víctimes de tràfic d'éssers humans

Els pisos per a dones rescatades de xarxes i situacions de tràfic d'éssers humans tenen un funcionament similar als dels pisos d'autonomia per violència masclista, tot i que el nombre de places és inferior i la derivació pot ser també per part d'ABITS, l'Agència pe l'Abordatge Integral del Treball Sexual.

El procés d'autonomia de les dones que han estat víctimes de xarxes de prostitució consisteix en consolidar el procés d'apoderament iniciat durant el procés d'emergència i després de permanència que gestiona, conjuntament amb d'altres recursos SICAR.

Les dones que ja estan preparades i requereixen d'un espai menys protegit opten a viure en pisos compartits. El Consorci té tres pisos en els quals l'acompanyament educatiu es transforma en un seguiment i suport.

Els seguiments en els pisos d'autonomia es realitzen setmanalment de forma presencial. A més, en les ocasions que es precisen, també es duu a terme seguiment telefònic. Els seguiments poden ser individuals o conjunts i poden implicar a la resta de professionals de les diferents àrees d'intervenció (advocada, psicòloga, insertora laboral i treballadora social).

En els seguiments individuals es tracten aspectes vinculats al pla individual de millora, la planificació econòmica, la salut i la dieta equilibrada, la formació i el mercat laboral, o els aspectes psicològics que es poden veure alterats o amb necessitat de reforç. En els seguiments conjunts es tracten temes relacionats amb la distribució de responsabilitats domèstiques com l'organització i manteniment de la llar, la mediació en conflictes de convivència o la consciència d'estalvi energètic.

El total de beneficiàries d'aquests pisos el 2016 ha estat d'11 i les edats de les dones ateses oscil·la entre els 18 i 24 anys. Les dones d'origen africà és el col·lectiu majoritari.

2.4.3. Impuls i seguiment de projectes

Des de fa uns anys, el CSSBcn participa (i en alguns casos lidera) en diferents grups de recerca. L'objectiu és anar revisant, qüestionant i millorant la praxis professional, les estructures dels serveis o els canals de comunicació, coordinació i derivació de la xarxa en l'àmbit de l'atenció a les dones en situació de violència masclista. Per exemple, des del Consorci s'ha implementat un sistema d'indicadors del procés de recuperació en dones que han viscut violència masclista en els pisos d' Acollida.

D'altra banda, i com es detallarà a continuació, el Consorci està present en els diferents espais de coordinació i debat per tal de treballar en xarxa amb altres administracions i dispositius de l'àmbit.

2.4.4. Coordinació institucional i cívica

Des del Consorci s'aposta pel treball en xarxa, creant i impulsant espais de coordinació i articulació principalment entre els recursos i els agents derivants com són el Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA) i l'Agència per l'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS).

Entre els espais de coordinació institucional i cívica cal destacar la participació en:

- Grup de Dones del Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona. Espai d'intercanvi de coneixements, anàlisi i reflexió on hi participen entitats, administracions i professionals destacats.
- L'Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS). Organisme de l'Ajuntament de Barcelona per atendre a dones en situació de prostitució al carrer o víctimes de xarxes d'explotació sexual, que organitza trimestralment un espai de trobada de coordinació de la xarxa (Taula Tècnica). Hi participen les entitats (Sicar, Genera, Surt, Creu Roja, Àmbit Dona, Lloc de la Dona, APIP...) i les administracions (Oficina per la No Discriminació de l'Ajuntament de Barcelona –OND-, els Punts d'Informació i Atenció a les Dones de l'Ajuntament de Barcelona –PIAD-, i taules tècniques de prevenció dels districtes de la ciutat i el CSSBCN) que treballen amb aquest col·lectiu de dones.
- Circuit BCN contra la violència envers les dones. És un espai de trobada trimestral coliderat per l'Ajuntament de Barcelona i el Consorci Sanitari de Barcelona en el qual participen representants dels departaments implicats de cada administració i els serveis que donen atenció a la violència masclista a la ciutat.

2.5. El servei d'atenció a les persones en situació de dependència

---

L'objectiu bàsic del Consorci, pel que fa autonomia personal i dependència és el de donar suport, en col·laboració i coordinació amb les administracions consorciades, en el desplegament de la Llei 39/2006 de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència (LAPAD) a la ciutat de Barcelona.

Això comporta els següents encàrrecs:

- La coordinació del procés de la valoració a la ciutat, que generalment s'inicia amb la tramitació de les sol·licituds de valoració per part de la ciutadania, i que realitzen els equips de valoració (SEVAD⁷).
- La gestió de recursos, sol·licituds de revisió de grau i resolució de recursos d'alçada.
- L'establiment d'un pla individual d'atenció de les persones amb dependència (PIA) que, generalment, acorden els treballadors/es socials dels serveis socials bàsics o dels serveis socials especialitzats, amb les persones amb dependència i/o els seus familiars.
- La identificació, tramitació i resolució de les incidències que es puguin produir durant tot el procés de valoració i establiment del PIA.
- L'atenció i informació a la ciutadania (persones amb dependència i els seus familiars) i als i les professionals.
- L'atenció, assessorament i orientació dels i les professionals que treballen en l'àmbit de la dependència i en el sistema residencial a Barcelona.
- La formació continuada de treballadores i treballadors socials de centres residencials per a persones que ocupen una plaça pública de servei i la gestió de l'accés a residències i centres de dia de gent gran de la ciutat.
- La coordinació de les referents comunitàries encarregades de la dependència a la ciutat.
- La resolució de totes les resolucions prèvies presentades.

2.5.1. Gestió de les sol·licituds de valoració del grau de dependència

---

La Llei 39/2006, de Promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones amb dependència estableix, en primer lloc, la necessitat de valorar el grau de dependència de les persones. Aquesta valoració és la que permet, en segon lloc, la realització del pla individual d'atenció (PIA). Tot el procés s'inicia a partir de la presentació d'una sol·licitud de reconeixement del grau de dependència per part del ciutadà.

---

⁷ Servei de Valoració de la Dependència.

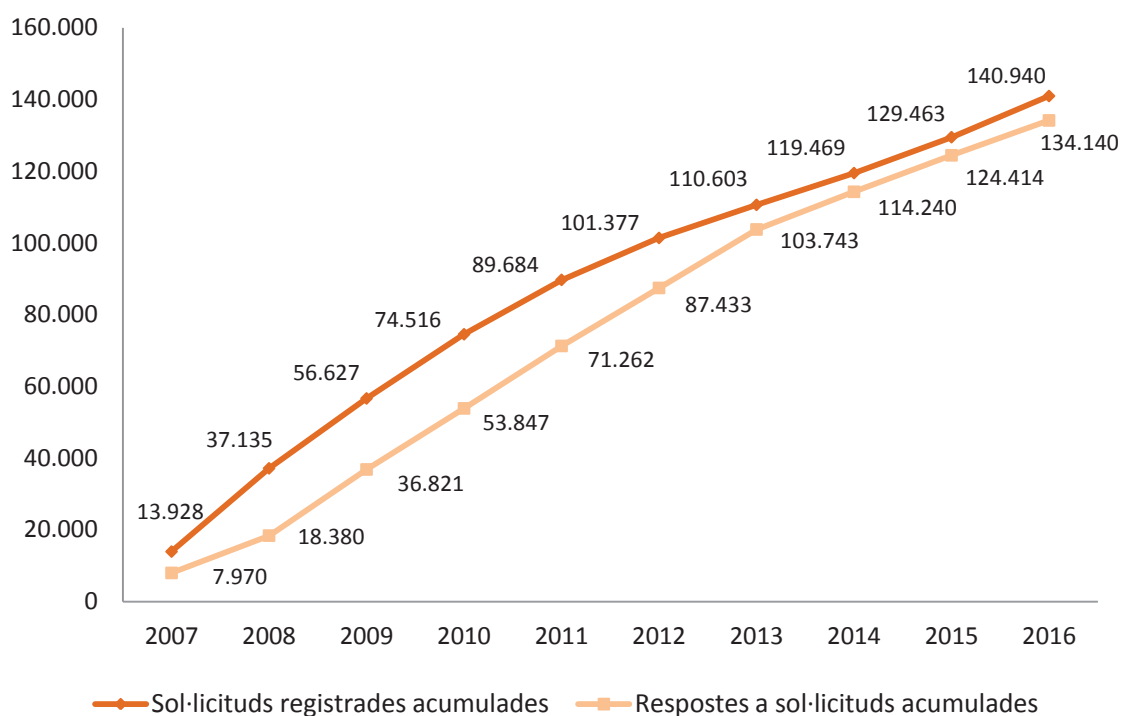

El nombre de primeres sol·licituds de valoració del grau de dependència presentades pels i les ciutadanes i registrades durant l'any 2016 a la ciutat de Barcelona va ser de 11.477.

Aquesta xifra demostra una tendència decreixent iniciada al 2008 ja que cada cop hi ha més persones incorporades al sistema i, per tant, el nombre de sol·licituds inicials disminueix i tendeix a estabilitzar-se.

DISTRIBUCIÓ DE LES SOL·LICITUDS GESTIONADES ENTRE 2007 i 2016										
Sol·licituds	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Registrades	13.928	23.207	19.492	17.889	15.168	11.693	9.226	8.866	9.994	11.477
Valorades	7.970	10.410	18.441	17.026	17.415	16.171	16.310	10.497	10.174	9.726

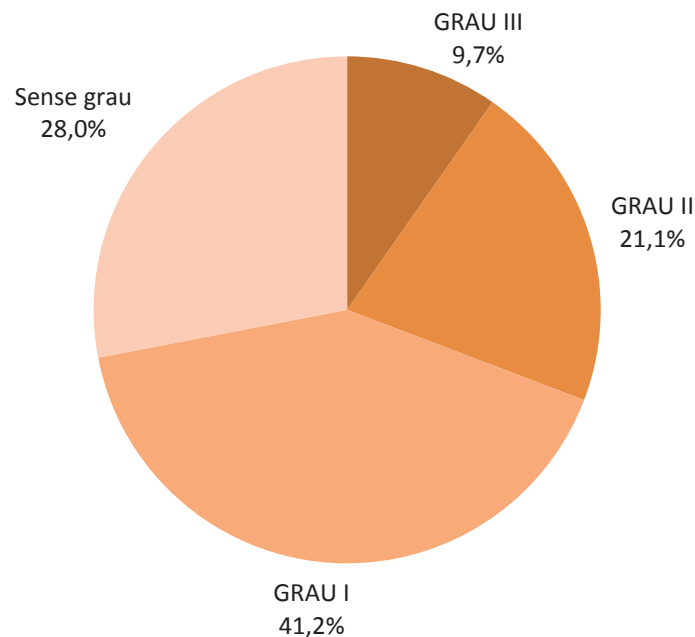
Evolució de les sol·licituds i valoracions del grau de dependència gestionades (xifres acumulatives)

Pel que fa a les valoracions, la ciutat de Barcelona ha comptat durant el 2016 amb dos equips de valoració que s'han distribuït per tot el territori de la ciutat. Aquests equips són entitats consorciades participades per administracions públiques com ara la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona. En concret, els equips han estat el Consorci Sanitari Integral (CSI) i el Parc Sanitari Pere Virgili.

El nombre total de valoracions del grau de dependència realitzades l'any 2016 pels equips de valoració ha estat de 9.726. A continuació es mostra La majoria d'aquestes valoracions s'han resultat atorgant el Grau I de dependència.

Resolució de les valoracions de dependència segons el grau atorgat (2016)

D'altra banda, el CSSBcn ha registrat l'any 2016 un total de 10.611 sol·licituds de revisió de grau o recursos d'alçada. Aquests tipus de recurs s'interposen contra el grau resolt, bàsicament perquè la persona està en desacord. També existeixen les revaloracions per provisionalitat segons el que estableix la llei en determinats casos.

Les revaloracions per recursos d'alçada impliquen el desacord per part del ciutadà, mentre que les revaloracions per provisionalitat o tram d'edat són les revaloracions que estableix la llei en el cas que es consideri que la situació de dependència no es pot considerar com a permanent.

2.5.2. Gestió dels acords dels Plans d'Atenció Individual (PIA)

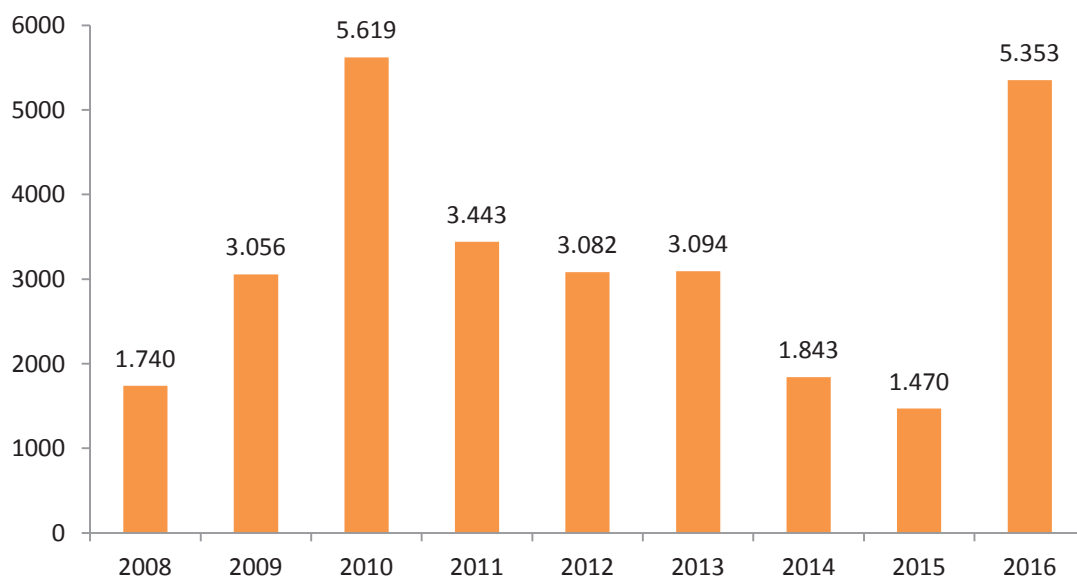
El Consorci coordina les treballadores socials de les residències de la Xarxa Pública de Serveis Socials en l'elaboració dels Plans Individuals d'Atenció (PIA). Els PIA impliquen un acord entre la persona amb dependència i/o els seus familiars, i el o la treballadora social en relació als serveis que rebrà la persona.

Aquesta coordinació ha suposat l'any 2016 la supervisió, validació i tancament de 2.156 PIA de persones que viuen en una residència i ocupen plaça pública.

A més, a demanda de l'Ajuntament de Barcelona, el CSSBcn realitza un pla de xoc per donar suport en la realització dels PIA en funció de les necessitats del territori. L'últim pla de xoc s'ha iniciat el juliol de 2016 i, fins tancar l'any, ha suposat l'elaboració de 3.197 actuacions PIA.

ACTUACIONS PIA REALITZADES PEL CONSORCI (2008-2016)									
PIA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PIA residència	1.740	2.323	2.859	3.024	3.082	3.094	1.843	1.470	2.156
PIA pla de suport		733	2.760	419					3.197

Evolució del total de PIA supervisats i validats pel Consorci (2008-2016)

El total acumulat de PIA elaborats des de 2008 fins desembre de 2016 pel CSSBcn ha estat de 28.700. D'aquest total, 21.591 corresponen a PIA de residències i la resta, 7.109, a PIA realitzats en el marc del pla de dels anys 2009, 2010, 2011 i 2016.

2.5.3. Col·laboració amb les residències de gent gran

La ciutat de Barcelona ha comptat el 2016 amb un total de 193 residències per a gent gran, de les quals 105 són col·laboradores, 32 concertades, 18 pròpies de l'ICASS i 38 són acreditades (per gestionar prestacions vinculades a la plaça privada).

Respecte el nombre de places l'any 2016, Barcelona ha disposat d'un total de 11.080 places de recursos residencials amb una ocupació del 100%. Aquesta xifra de places residencials representa un 3,18% de la totalitat de la població de 65 anys o més i està lluny del 5% que recomana l'Organització Mundial de Salut. L'acompliment d'aquesta recomanació suposaria l'existència de 17.403 places.

RESIDÈNCIES			
Tipologia	Centres	Places Públiques	Places Acreditades
Pròpies	18	1.533	
Col·laboradores	105	2.394	2.003
Concertades	32	1281	2.210
Privades acreditades	38		1.659
Total	193	5.208	5.872
		11.080	

El Consorci gestiona la llista d'espera d'accés de tot aquest conjunt de residències i resol les incidències (altes, baixes, trasllats de centre i orientació al recurs disponible) que es puguin produir. Igualment, manté un contacte constant amb les residències i quinzenalment facilita les dades econòmiques de les persones ingressades per què les treballadores socials puguin realitzar els acords PIA.

Durant l'any 2016 s'ha continuat amb la gestió de les places privades a través de l'aplicatiu de residències de gent gran de la Generalitat igual que es feia fins ara només amb les places públiques. Aquesta gestió implica una constant actualització de les dades de tots els centres de Barcelona ciutat i cada una de les persones que ocupa aquestes places i la revisió de tots els expedients amb prestació econòmica vinculada atorgada per dependència.

Finalment, en relació al sistema residencial, el Consorci elabora mensualment una estadística sobre l'estat de cada una de les residències que pertanyen al sistema, és a dir, sobre el nombre de places disponibles i/o la llista d'espera que tenen. Aquesta estadística és utilitzada en l'assessorament dels ciutadans que s'adrecen al servei d'atenció del carrer Bruc, als centres de serveis socials de la ciutat, als sociosanitaris, a l'Ajuntament, així com a altres professionals vinculats en l'atenció.

2.5.4. Atenció ciutadana

El Consorci de Serveis Socials de Barcelona ha donat continuïtat a l'espai d'atenció presencial del carrer Bruc. Entre les tasques realitzades en aquest espai destaquen:

- Facilitar informació referent a tot el procés de tramitació de la sol·licitud de reconeixement de la situació de dependència.
- Respondre a les consultes sobre l'estat de l'expedient de l'usuari.
- Facilitar còpia de la documentació emesa pel Departament de Benestar Social i Família.
- Gestionar i resoldre les incidències que presenten els expedients.

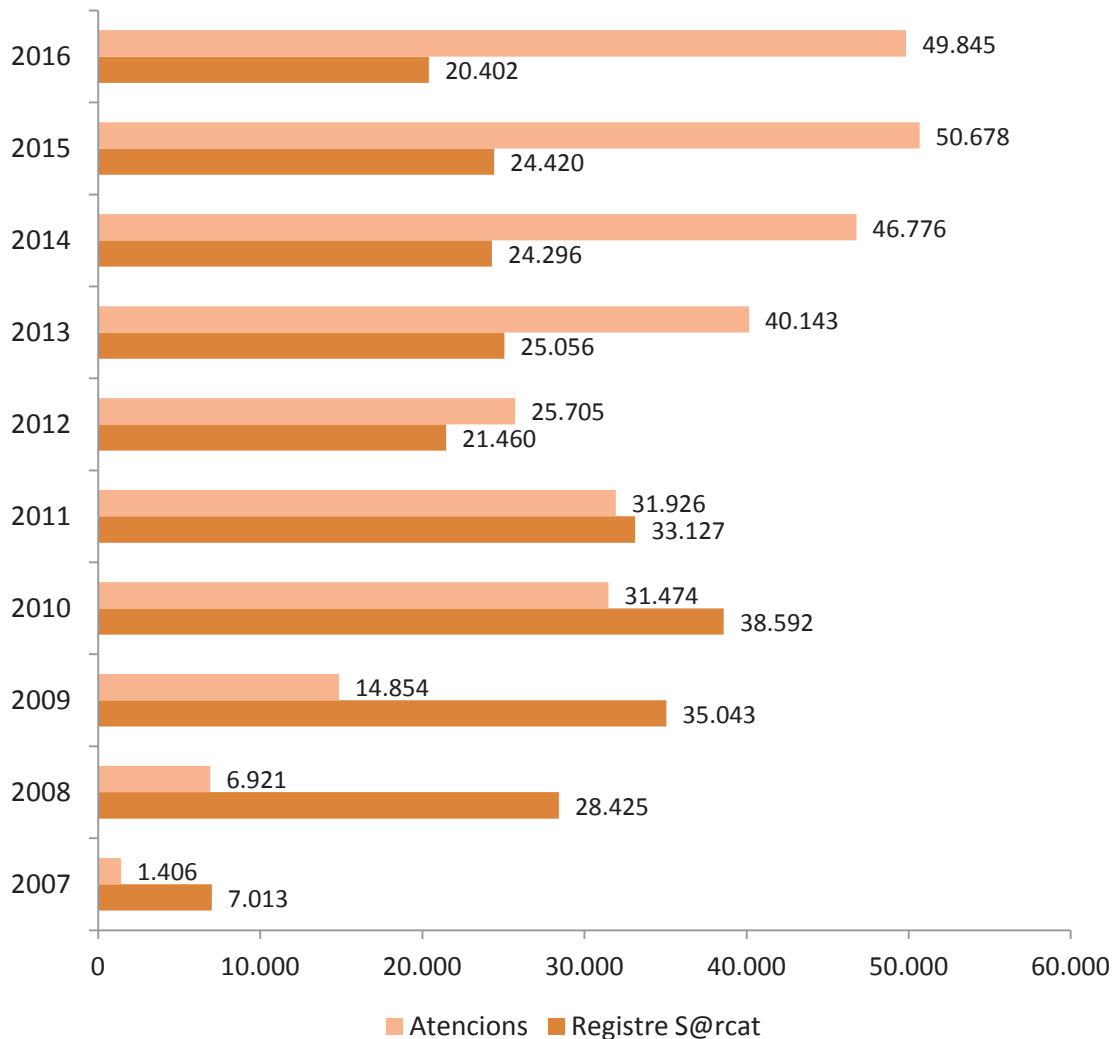
L'atenció ciutadana es presta 5 dies a la setmana de 9 a 14 hores, d'acord amb l'ordre PRE/253/2012 de 27 d'agost per la qual es fixa l'horari d'atenció a la ciutadania de les oficines d'atenció i dels registres públics de l'Administració de la Generalitat.

Per altra banda, s'ha consolidat també l'atenció via electrònica a través de dos correus, un d'atenció al ciutadà i l'altre d'atenció a professionals, mentre que l'atenció via telefònica es segueix prestant.

En aquest sentit, l'any 2016 es van atendre 49.845 sol·licituds d'informació o gestió de les quals 20.402 van ser presencials, 26.870 es van gestionar per via electrònica a través dels correus i 2.573 es van atendre telefònicament.

Durant l'any 2016 es van registrar 24.420 documents vinculats a la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència, a més dels rederivats de la resta de registres de la ciutat de Barcelona, als quals també s'ha gestionat el corresponent tràmit.

Evolució de les atencions prestades i del registre S@rcat

Pel que fa als recursos presentats pels i les ciutadanes, l'any 2016 el CSSBcn va gestionar 484 recursos d'alçada en relació al grau i/o el PIA resolt. S'han atès 19 vistes

d'expedient i es van facilitar 19 expedients administratius complets per procediment judicial.

També es van elaborar 115 respostes a demandes del Síndic de Greuges de Catalunya, en relació a expedients iniciats.

2.5.5. Informació i formació continuada

Durant l'any 2016 han continuat produint-se novetats i modificacions en l'aplicació de la LAPAD arrel dels conseqüents reajustaments pressupostaris als quals el Sistema Català de Serveis Socials s'ha vist sotmès.

Tots aquests canvis han provocat la necessitat d'incrementar les sessions formatives i divulgatives amb els professionals de l'atenció a la dependència. L'objectiu d'aquestes sessions és canalitzar la informació cap als professionals de primera línia amb l'objectiu aconseguir reduir incidències en el moment d'elaboració dels PIAs.

En les sessions formatives organitzades el 2016 pel Consorci hi van participar un total de 109 centres de dia i socio-sanitaris de la ciutat. Aquestes accions formatives van incloure la participació dels referents comunitaris dels expedients de dependència de l'Ajuntament de Barcelona.

En aquestes sessions es revisen les noves instruccions i actuacions indicades per la Subdirecció de Promoció de l'Autonomia personal del Departament de treball, afers socials i famílies, i decrets del govern central, a banda que en el moment en què es posen en marxa s'avancin via electrònica a cada centre. Els objectius finals són: reduir incidències, promoure bones pràctiques i donar suport i treball coordinat als professionals gestors de la dependència a la ciutat de Barcelona.

2.6. El servei d'atenció a les persones amb drogodependències

---

En l'àmbit de les drogodependències, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona té traspasada la gestió de la Comunitat Terapèutica per a Toxicòmans Can Puig de gestió delegada.

Es tracta d'un recurs residencial integrat a la xarxa d'atenció a les drogodependències de la ciutat de Barcelona de caràcter terapèutic, educatiu i socialitzador per a homes que necessiten un tractament integral orientat a aconseguir el control de conductes additives tenint en compte que aquests majoritàriament, tenen una molt llarga evolució en el consum de drogues i que, generalment, tenen associats problemes d'exclusió social.

L'objectiu del recurs és fomentar l'autonomia de les persones a partir de la deshabituació a les drogues. La seva orientació és treballar tant en la rehabilitació com en l'entorn familiar de les persones a partir d'una sèrie de serveis de suport (reinserció, residencial, laboral, etc.) així com d'activitats de prevenció i formació. La Comunitat Terapèutica forma part de la segona fase del programa de reinserció, un cop superats els programes realitzats al Centre d'acolliment diürn.

2.5.1. Població atesa

Durant l'any 2016, el total de persones ateses a la Comunitat Terapèutica de Can Puig va ser de 95 persones. Per accedir a aquest recurs, exclusiu per a homes, cal ser major d'edat, tenir capacitat i autonomia per a participar activament en les activitats del programa terapèutic, sense malalties infeccioses en un estat greu i l'ingrés ha de ser voluntari.

CAN PUIG	
Places	Persones ateses
33	95

Pel que fa al perfil d'usuaris de Can Puig, en termes generals són de llarga evolució, amb un deteriorament personal i familiar molt important. Es tracta d'una població amb moltes problemàtiques de salut i socials associades i amb un baix nivell d'estudis; una població que ha fracassat en diversos intents de tractament anteriors, amb estructures familiars i relacions molt deteriorades pel consum de drogues que han deixat de donar-los suport i amb una economia precària presidida per l'atur. Amb aquest perfil d'usuaris la Comunitat Terapèutica de Can Puig suposa un espai terapèutic que permet un aïllament del món urbà associat al consum de drogues.

Pel que fa a l'edat dels usuaris atesos a l'any 2016, més de la meitat (un 52,6%) era menor de 40 anys. La resta (47,4%) de la població atesa està per sobre d'aquesta edat, sent els que superen els 50 anys, el 13,70% de les persones ateses.

L'alcohol és la droga que més motiva l'ingrés a la Comunitat Terapèutica, ja que un 43,8% dels usuaris ingressen a causa de l'addicció a aquesta substància, seguida per la cocaïna (23%) i la cocaïna (20%).

2.5.2. Gestió i seguiment del centre

La comunitat terapèutica de Can Puig disposa de 33 places i és gestionada per una entitat privada.

Es tracta d'una institució terapèutica, educativa i socialitzadora que, mitjançant la contenció afectiva, es planteja oferir un espai on el resident pugui: evidenciar i identificar la seva patologia, millorar les seves relacions amb l'entorn, assolir una major estabilitat emocional i un progressiu augment de l'autoestima, adquirir o recuperar valors que facilitin la integració social, modificar actituds concretes i interessos i iniciar la seva projecció de futur.

El servei residencial ofereix el potencial terapèutic i educatiu que confereix la convivència en un marc que reproduceix un model de micro-societat. Els grups d'autoajuda, l'estructura institucional, l'organització quotidiana, les normes de convivència, permeten assajar pautes de conducta que el resident haurà de consolidar fora de la Comunitat terapèutica.

El tractament terapèutic que es realitza a Can Puig és multidimensional, abastant els diversos àmbits de la vida de la persona que es troben afectats per una addicció a les drogues. El tractament té les dimensions següents: psicològica, social, relacional, de salut, laboral, formatiu / cultural, de lleure i de pràctica d'esports. En l'àmbit psicològic destaca el seguiment individual que es realitza a través de les entrevistes terapèutiques i les tutories amb els diferents professionals que formen l'equip d'atenció (psicòlegs, metges, educadors, treballadors socials).

Tipologia de sortida del recurs	Nombre	Percentatge del total
Alta terapèutica	44	61,11%
Voluntària	17	23,61%
Expulsió	6	8,33%
Altres	5	6,94%
TOTAL	72	100%

Pel que fa a l'avaluació de resultats de la comunitat terapèutica es calcula l'índex d'èxit d'estada, que és la proporció entre les altes terapèutiques i el total de persones que han sortit del recurs. L'any 2016 aquest índex va ser del 61,1%.

Aquests resultats són conseqüència de la feina intensiva que es duu a terme a nivell social i relacional, ja que l'èxit en el tractament passa per la reincorporació de la persona en la societat. Aquest tipus de treball es realitza principalment a través de grups.

No obstant, el tractament també implica els aspectes de salut de la persona a través d'una avaluació mèdica i el tractament o derivació a centres especialitzats, el seguiment de les patologies detectades, l'administració de fàrmacs, les analítiques d'orina per comprovar l'abstinència de la persona, les vacunacions i les tasques educatives i sanitàries.

Finalment, i de forma paral·lela, es treballen els aspectes laborals amb objectius molt bàsics: ser puntual, complir els horaris, aprendre a organitzar-se, a preveure, a planificar, a treballar en equip, a tenir responsabilitats. Una part important d'aquest treball es realitza a través de les tasques que es realitzen en la comunitat terapèutica: administració, cuina, manteniment de la casa, neteja, bugaderia, cultiu de l'hort, feines de manteniment, etc. Tot això es complementa amb aspectes de formació acadèmica bàsica i amb aprofitament del lleure.